

SVEDALA KOMMUN

Kvalitetsredovisning

Utbildning

2009

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
INLEDNING	3
MÅL I KVALITETSREDOVISNINGEN	3
DISPOSITION	4
METOD	4
ALLMÄNNA FÖRUTSÄTTNINGAR	5
FRITIDSHEM	9
FRITIDSHEMMETS UPPDRAG	9
NORMER OCH VÄRDEN/LIKABEHANDLINGSPÅN	13
SAMARBETE MELLAN FRITIDSHEM OCH HEM	14
FÖRSKOLA	17
LÄRANDE OCH UTVECKLING	18
NORMER OCH VÄRDEN/LIKABEHANDLINGSPÅN	22
FÖRSKOLA OCH HEM	24
SAMVERKAN MED FÖRSKOLEKLASSEN, SKOLAN OCH FRITIDSHEMMET	26
GRUNDSKOLA	29
KUNSKAPER	29
NORMER OCH VÄRDEN/LIKABEHANDLINGSPÅN	35
KOMMUNAL VUXENUTBILDNING	39
NORMER OCH VÄRDEN/LIKABEHANDLINGSPÅN	39
KUNSKAPER	40
GYMNASIUM	43
DIAGRAM XX	43
NORMER OCH VÄRDEN/LIKABEHANDLINGSPÅN	43
KUNSKAPER	45
SÄRSKOLA	47
KUNSKAPER	47
NORMER OCH VÄRDEN	49
SKOLA OCH HEM	50

Inledning

Enligt *Förordning (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet* ska varje kommun senast den 1 maj varje år upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning för föregående kalenderår. Föreliggande dokument utgör Svedala kommuns övergripande kvalitetsredovisning för år 2009.

Mål i kvalitetsredovisningen

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats. Skollagen, läroplanerna och skolformsförordningarna anger för respektive verksamhetsform och skolform de nationella mål och riktlinjer som ska förverkligas i den lokala verksamheten. Skolverket har också gett ut allmänna råd med kommentarer för kvalitet i förskola, fritidshem, familjedaghem och kränkande behandling. Följande tabell visar de lagar, förordningar och allmänna råd som styr verksamheten.

Lagar och förordningar	Allmänna råd och kommentarer för
Skollag	kvalitet i förskola
Läroplaner	kvalitet i fritidshem
Skolformsförordningar	familjedaghem
Lag om förbud mot diskriminering och andra kränkande behandling av barn och elever	arbetet med att främja likabehandling
	likvärdig bedömning och betygssättning
	rutiner för utredning och beslut om mottagande i den obligatoriska särskolan
	för arbete med att motverka alla former av kränkande behandling
	den individuella utvecklingsplanen

Tabell 1: Nationella mål och riktlinjer

De målområden som kvalitetsredovisas kommunövergripande år 2009 är

Förskola och familjedaghem

Normer och värden/likabehandlingsplan
Samverkan
Förskola och hem

Fritidshem

Normer och värden/likabehandlingsplan
Fritidshemmets uppdrag
Samarbetet fritidshem och hem

Särskola

Normer och värden/likabehandlingsplan
Kunskaper

Grundskola

Normer och värden/likabehandlingsplan
Kunskaper

Gymnasium

Normer och värden/likabehandlingsplan
Kunskaper

Kommunal vuxenutbildning

Normer och värden/likabehandlingsplan
Kunskaper

Disposition

Kvalitetsredovisningen är upplagd efter de prioriterade områdena som nämnts ovan. Inom varje målområde beskrivs angreppssätt, resultat/analys och åtgärder för utveckling i enlighet med Skolverkets allmänna råd om kvalitetsredovisning inom skolväsendet.

1) *Nationella mål och riktlinjer*

2) *Angreppssätt/resultat/analys*: Redogörelse för hur kommunen på övergripande nivå har arbetat för att uppnå målen. Det handlar om åtgärder som omfattar flera verksamheter och som har beslutats på kommunnivå. Redogörelse för måluppfyllelse/resultatet av de angreppssätt som valts samt en redogörelse för varför resultatet är bra/mindre bra.

Fokus i kvalitetsredovisningen ligger på beskrivning av resultat och analys samt faktorer som behöver utvecklas. Skolinspektionen ställer sig positivt till att kommunen har ett självkritiskt förhållningssätt.

3) *Bedömning av måluppfyllelse*: Redogörelse för bedömning av i vilken grad måluppfyllelsen är uppnådd.

4) *Åtgärder för utveckling*: Redogörelse för vilka åtgärder som anses nödvändiga med anledning av bedömningen av måluppfyllelsen/resultatet.

Metod

I utvärderingen av måluppfyllelsen har flera olika typer av underlag och metoder använts

- 1) Intervjuer med rektorer, chef för resursenheten, grundskolechef och förskolechef
- 2) BRUK som används i arbetslagen
- 3) Skolinspektionens rapport 2008
- 4) Beskrivning av fritidshemsverksamheten i Svedala kommun från 2007-05-14
- 5) Nationella utvärderingar och rapporter
- 6) Elev- och föräldraenkäter. Svarsfrekvensen är följande

Skola	2008	2009
Fritidshem, elever	50%	40%
Fritidshem, elever	64%	81%
Förskola, föräldrar/barn	57%	57%
Grundskola, åk 4-5	94%	97%
Grundskola, åk 7-9	52%	84%
Gymnasium	38%	73%
Komvux	37%	37%

Tabell 2: Svarsfrekvens

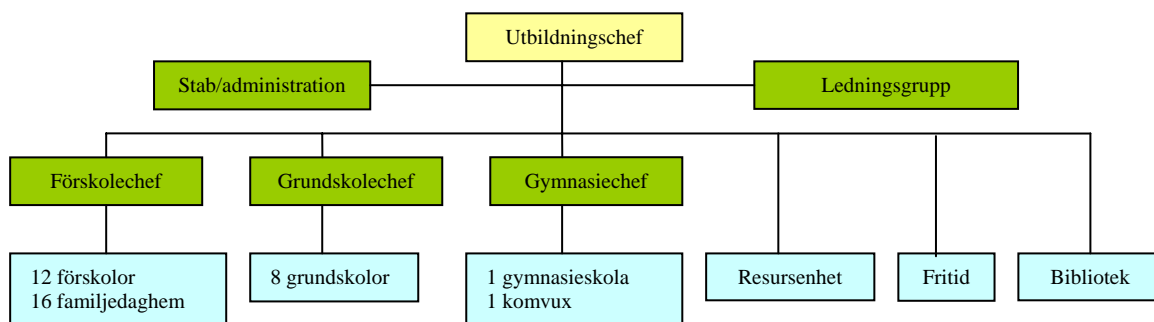
Allmänna förutsättningar

Enligt Skolverkets Allmänna råd och kommentarer för Kvalitetsredovisning bör kommunen redovisa övergripande uppgifter om allmänna förutsättningar för verksamheterna, så långt som möjligt med samma nyckeltal och mått över tid. I det följande presenteras olika förutsättningar för verksamheten i Svedala kommun.

Organisation

Verksamhetsområde Utbildning är från och med 1 januari 2007 implementerat en ny organisation vars syfte är att underlätta för verksamheten att uppfylla uppdraget och skapa förutsättningar för att öka måluppfyllelsen. De tidigare geografiska områdena har upplösts och verksamheten har delats in i tre verksamhetsområden – förskola, grundskola och gymnasium.

Aktuell forskning har belyst behovet av renodling av rektors roll i förskole- och skolverksamhet.¹ Utbildnings nya organisation har beaktat denna forskning genom att ge rektorerna ökade förutsättningar att fokusera det pedagogiska ledarskapet. Detta arbete har tagit konkreta uttryck i att verksamheter som inte är direkt kopplade till den pedagogiska verksamheten ansvarsmässigt har omorganiserats bland annat vad gäller lokalvård, köksfunktion, IT-funktion och delar av administrationen. För att stödja rektorerna ytterligare i sitt uppdrag har tre chefstjänster tillsatts inom förskola, grundskola och gymnasium, vars uppgift bl a är att coacha rektorerna i deras uppdrag, utmana, inspirera och vara samtalspartner till rektorerna.

Figur 1. Verksamhetsområde Utbildnings organisation

Verksamheter

I verksamhetsområde Utbildning ingår verksamheterna förskola/familjedaghem, förskoleklass, grundskola, fritidshem, gymnasium/vuxenutbildning, kulturskola, fritid och bibliotek. Verksamheten bedrivs på tre orter – Bara, Klågerup och Svedala tätort.

Verksamhet	Antal enheter		
	Bara	Klågerup	Svedala tätort
Förskola	3	1	8
Familjedaghem	3	1	6
Enskild förskola	2	2	4
Enskilt familjedaghem	1		
Grundskola/fritidshem/förskoleklass	2	1	5
Fristående skola	1		
Gymnasium/vuxenutbildning			1
Kulturskola			1

Tabell 3.

¹ Hallerström, H. (2007). Rektors normer i ledarskapet för skolutveckling.

Antal barn/elever

I följande diagram visas fördelningen mellan verksamhetsområde Utbildnings verksamheter med utgångspunkt från antal barn/elever i verksamheterna 2009². Märk att eleverna i fritidshem också finns medräknade i grundskolan.

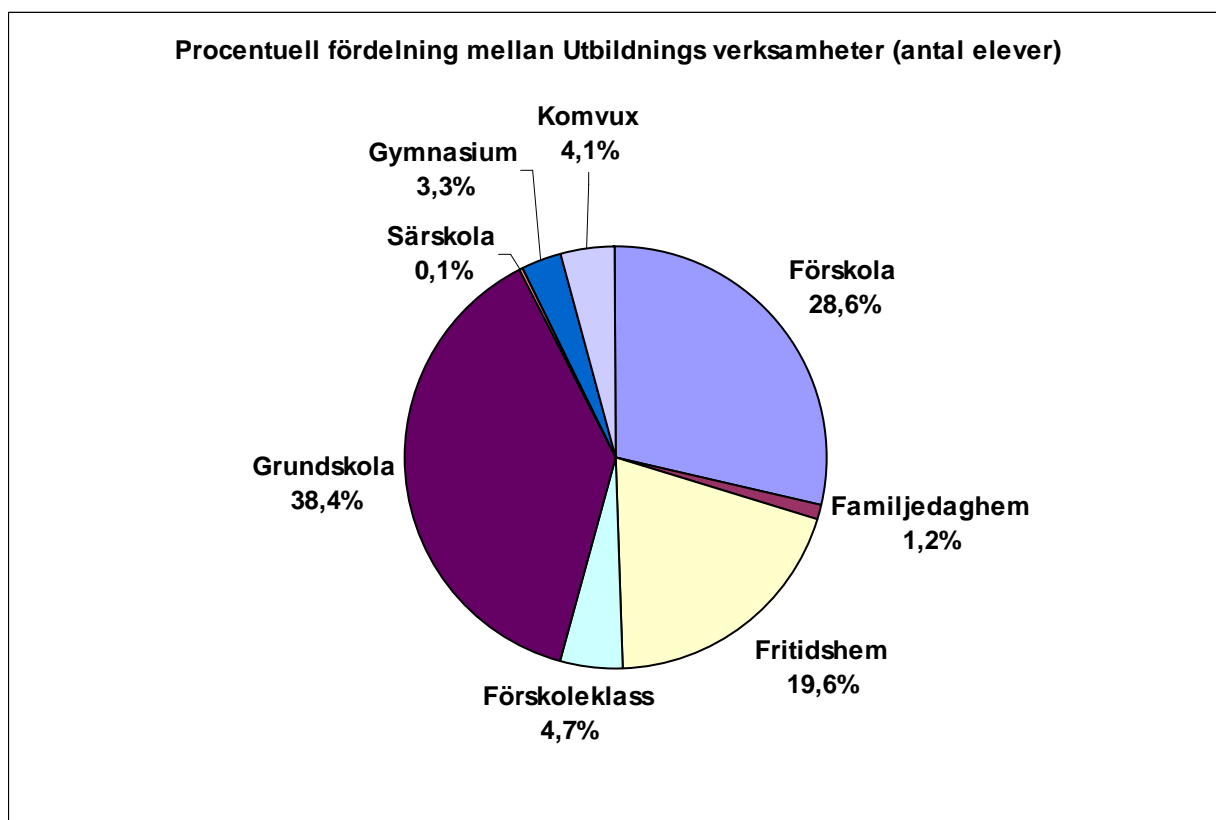

Diagram 1.

Antalet barn i förskola har ökat kontinuerligt emedan efterfrågan på plats i familjedaghem har minskat. Antalet barn i grundskola har minskat. År 2003 startade Nils Fredriksson Utbildnings gymnasium och antalet elever har ökat i takt med att antalet årskurser utökats. De senaste 3 åren har antalet minskat pga minskade elevkullar. Cirka 20 procent av gymnasieeleverna går i kommunens gymnasium och 80 procent i gymnasieskolor i andra kommuner. I följande tabell visas antal barn i verksamheterna år 2003 -2009.³

Verksamhet	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Förskola	818	869	969	1 033	1 115	1 181	1 273
Enskild förskola	125	126	122	156	175	197	232
Familjedaghem	172	131	123	118	82	81	68
Fritidshem	830	823	884	931	955	1 122	1 082
Förskoleklass	230	215	225	239	248	263	262
Grundskola	2503	2438	2 385	2 343	2 293	2 227	2 122
Särskola	8	9	10	16	11	10	7
Gymnasium	71	150	180	236	219	198	180
Komvux	500	460	285	272	243	243	225
Totalt	5 257	5 221	5 184	5 344	5 341	5 522	5 451

Tabell 4. Verksamheter och antal barn 2003-2009.

² Uppgifter hämtade från SCB:s statistik per den 15 oktober

³ Uppgifter hämtade från SCB:s statistik per den 15 oktober. I antalet barn fritidshem år 20008 ingår även klubbverksamhet och lowerksamhet

Befolkningsstruktur

Svedala kommun är en "ung kommun" och ligger på 29 plats av 290 kommuner när det gäller andel invånare i åldern 0-24 år. Följande diagram visar en jämförelse mellan befolkningsstrukturen i Svedala kommun och Överkalix kommun som har minst andel invånare i åldern 0-24 år.

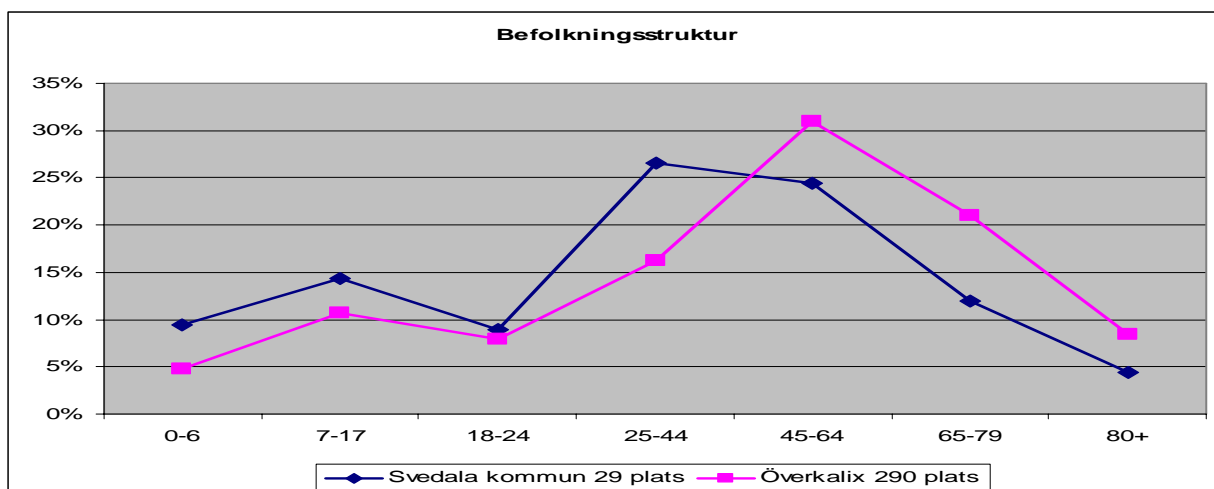

Diagram 2.

Prognos

Svedala kommun befinner sig i en expansiv region. Den nuvarande lågkonjunkturen har dock mattat av expansionen. Den kommunala verksamheten och servicen måste anpassas till att även klara de nya invånarnas behov. I framtiden är det av stor vikt att Utbildning har en lokalkapacitet som kan möta den ökade efterfrågan på både förskole- och skolverksamhet. Men även andra verksamhetsområden som t ex bibliotek och fritidsverksamhet kan märka av en ökad befolkning i form av ett ökat serviceutnyttjande.

Följande diagram visar prognostiserat⁴ antal barn år 2010 till 2025. Antalet barn kommer att öka med drygt 360 under perioden inom förskola och närmare 1080 inom grundskola. Inom gymnasiet kommer antalet elever att minska fram till 2017 då antalet åter överstiger dagens antal.

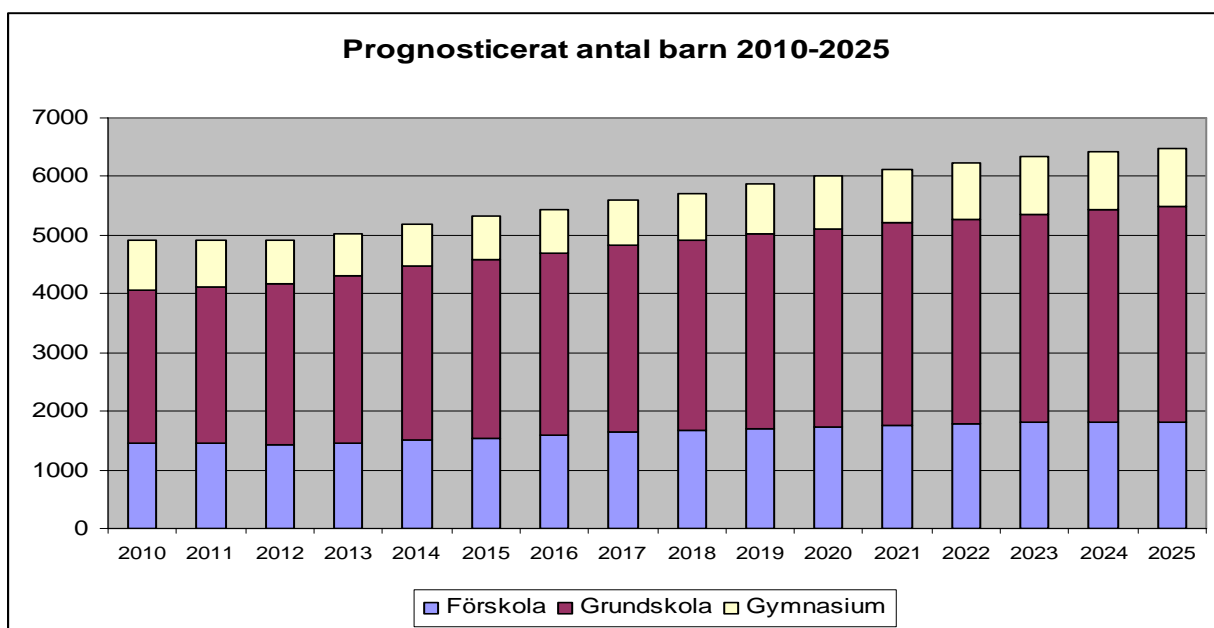

Diagram 3.

Utbildningsnivå

Enligt Skolverket påverkas resultatet av olika bakgrundsfaktorer som föräldrars utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelning pojkar/flickor⁵. Föräldrars utbildningsnivå är den faktor som påverkar elevernas resultat i störst grad. Redan i årskurs 5 når elever med högutbildade föräldrar kunskapskraven i betydligt högre grad än elever vars föräldrar har låg utbildning.⁶ Kvaliteten på arbetsprocesserna i skolan blir då en betydande faktor. Skolans skicklighet kommer till uttryck när det visar sig om man lyckats kompensera för och anpassa skolan till de olika förutsättningar eleverna bär med sig.

Följande diagram visar Svedala kommuns invånares utbildningsnivå i förhållande till riket. Som framgår är andelen invånare med eftergymnasial utbildning lägre än i riket. Som jämförelse är motsvarande siffra i Lomma kommun 45 procent.

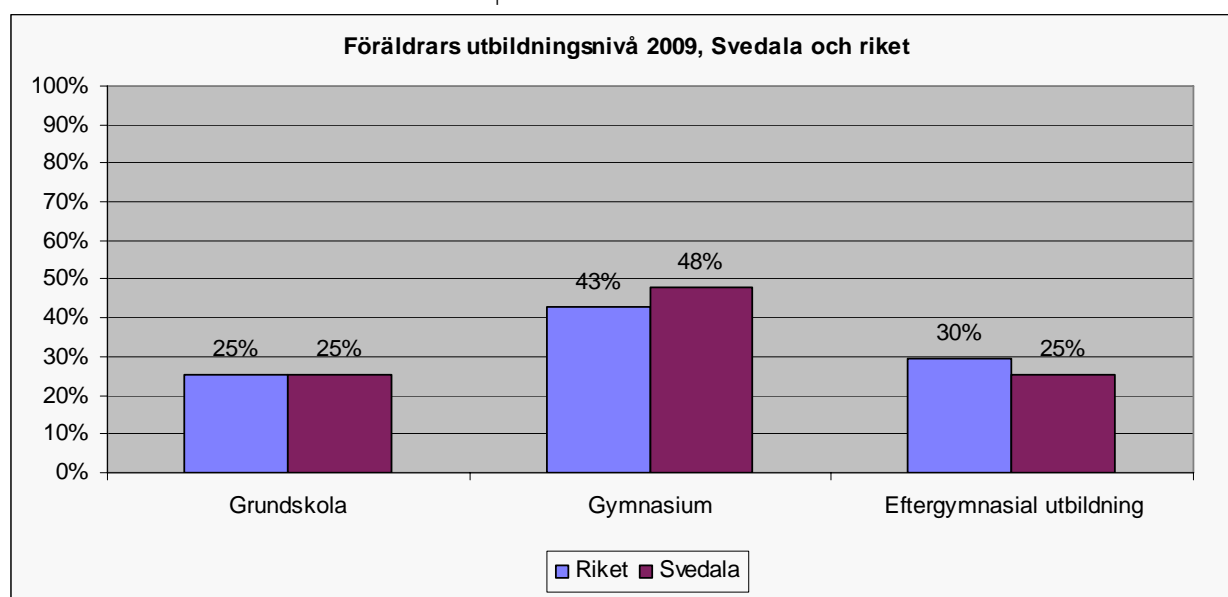

Diagram 4.

⁵ Skolverket. SALSA – Skolverkets arbetsverktyg för lokala sambandsanalyser – ett användarstöd. Dnr 2000:137

⁶ Skolverkets nyhetsbrev 8/2006 (<http://www.skolverket.se/sb/d/1621/a/7365>)

Fritidshem

Fritidshemmen i Svedala kommun är lokalintegrerade i sex grundskolor, där skolornas rektorer också leder fritidshemmens verksamhet.

Skolor med fritidshem	Ort
Baraskolan, F-3	Bara
Klågerupsskolan, F-9	Klågerup
Kyrkskolan, F-6	Svedala tätort
Marbäcksskolan, F-6	Svedala tätort
Roslättsskolan, F-6	Svedala tätort
Röda skolan, F-6	Svedala tätort

Tabell 5.

Andelen barn 6-9 år i som är inskrivna i kommunens fritidshem är 90 procent, vilket är 10 procent mer än i riket.

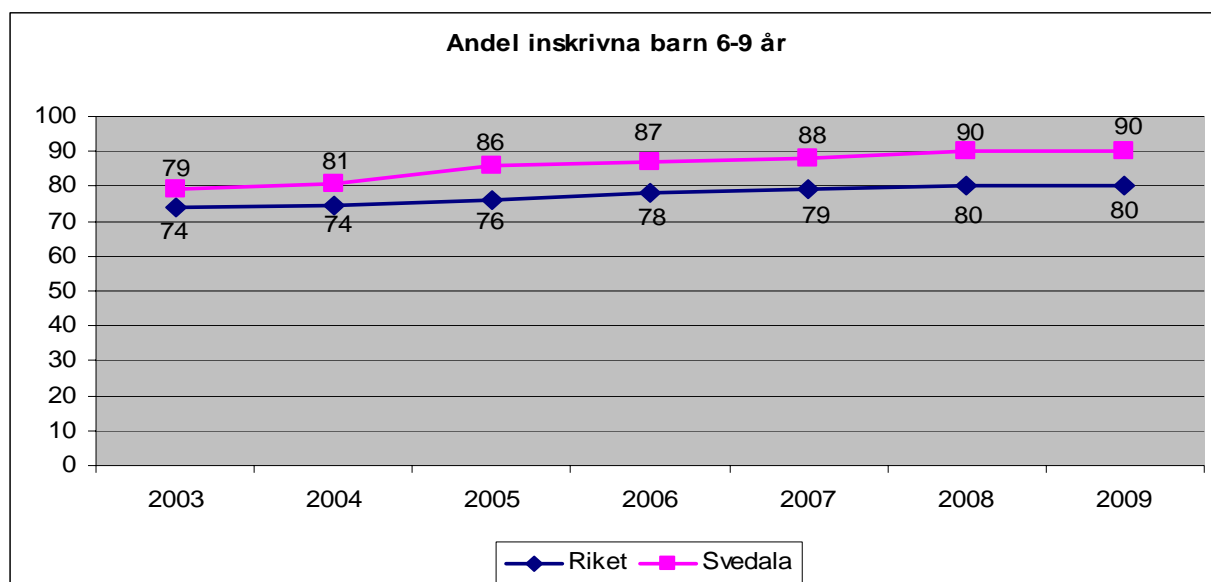

Diagram 5.

Fritidshemmets uppdrag

Nationella mål och riktlinjer

Fritidshemmets uppgift är att komplettera skolan, såväl tidsmässigt som innehållsmässigt samt att erbjuda barn en meningsfull fritid och stöd i utvecklingen. I verksamheten bör omsorg, omvårdnad och pedagogik ses som en helhet och verksamheten ska bidra till att barnen utvecklar demokratiska värderingar. Det ska finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses.⁷

⁷ Skolverket. (2007). Allmänna råd och kommentarer. Kvalitet i fritidshem.

Angreppssätt, analys och resultat

Skolverkets lägesbedömning visar att skolbarnsomsorgen i Sverige i regel inte planeras som ett komplement till skolans verksamhet på annat sätt än att barn får mycket fria aktiviteter. Detta beror i vissa fall på att fritidspersonalen har haft en stor del av sin arbetstid förlagd i skolan och därför inte haft utrymme att planera fritidshemmets eftermiddagsverksamhet. Enligt en lägesbeskrivning av fritidshemsverksamheten i Svedala kommun från 2007-05-14 är situationen den samma i Svedala kommun. Enligt Skolverkets inspektion från 2008 bör kommunen verka för att personalen kan erbjuda barnen en meningsfull, stimulerande och utvecklande fritid som är varierad och utgår från barnens behov och intressen.

I det följande beskrivs de angreppssätt/åtgärder kommunen valt för att förbättra måluppfyllelsen.

1) Flera utredningar visar på att medarbetarnas kompetens är avgörande för barnens/elevernas måluppfyllelse.⁸ Kompetensen i fritidshemmens verksamhet kan stärkas på flera sätt, dels genom att anställa medarbetare med pedagogisk högskoleexamen, dels genom fortbildning. Svedala kommun har satsat på att höja kompetensen på båda sätten. Fritidspedagoger har anställts vid vakanser och idag har 65 procent av personalen pedagogisk högskoleexamen, en nivå som ligger högre än riksgenomsnittet. För att ytterligare stärka den pedagogiska verksamheten inom fritidshemmen kommer fortsatt fritidspedagoger att rekryteras vid uppkomna vakanser.

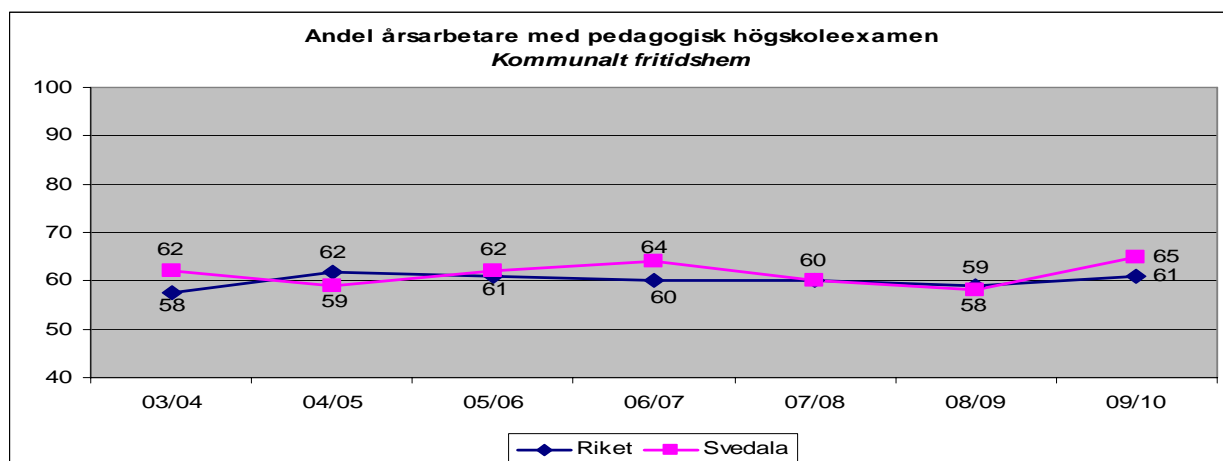

Diagram 6.

En gemensam fortbildning för fritidshemmens personal har genomförts som kallas för "Offensiva fritidshem", en satsning som sätter fritidshemmens pedagogiska verksamhet i fokus. Syftet med fortbildningen är stärka, uppvärdera, tydliggöra fritidshemmens inriktningar och resultat samt utveckla verksamheten innehållsmässigt och metodmässigt. Satsningen avslutades våren 2009. Utvecklingen behöver dock fortsätta för att verksamheten ska kunna ta tillvara den investering som gjorts i barnen på förskolan. I detta arbete krävs ett nära samarbete med förskolan och gemensam kompetensutveckling.

3) Enligt Skolinspektionens kvalitetsgranskning "Kvalitet i fritidshem" har barnantalet tredubblats sedan 1990 och efterfrågan fortsätter att öka. Enligt samma rapport reagerar såväl barn som vuxna på hög ljudvolym, trängsel och stress och bristen på möjligheter för barnen att dra sig undan för lugn och ro. En tydlig ökning av antal barn i fritidshemmen märks även i Svedala kommun. Dagens lokaler är inte anpassade till det utökade antalet barn, vilket kan vara en orsak till att barnen påtalar bl a hög ljudnivå i den enkätundersökning som genomförts under året.

⁸ Text Skolverkets rapport 282:2006 Lusten och möjligheten - om lärarens betydelse, arbetssituation och förutsättningar.

Enligt Skolinspektionens rapport har ofta hög ljudnivå och trängsel ett samband med lokalernas utseende eller användning. För att förbättra arbetsmiljön på fritidshemmen ska en åtgärdsplan tas fram tillsammans med Miljö och teknik som ansvarar för lokaler och utemiljö.

4) En vetenskaplig studie⁹ visar att utbudet av material på svenska fritidshem har låg grad av variation. Materialet erbjuder heller inte tillräckligt med utforskande och skapande verksamhet. Personalen har under året arbetat med att utveckla materialutbudet för att stödja en laborerande och utforskande verksamhet som bidrar till nya utmaningar, kreativitet, skapande, forskande och problemlösning.

5) Enligt Skolinspektionens rapport "Kvalitet i fritidshem" är rektor inte tillräckligt förtrogen med fritidshemmets uppdrag och med den daliga verksamheten för att kunna bidra till det pedagogiska utvecklingsarbetet. I Svedala kommun har rektorerna deltagit i satsningen "offensiva fritidshem" för att få mer kunskap om fritidshemmets uppdrag.

För att ytterligare sätta fokus på fritidshemmets har fritidshemsfrågor lyfts upp regelbundet på rektorernas nätverk med fokus på kvalitets- och utvecklingsarbete. Rektorerna kvalitetsredovisar också fritidshemmen fr o m år 2008. För att stärka rektorernas kunskap om kvalitetsarbete ska alla rektorer under 2010 att delta i Skolverkets konferens om kvalitet i fritidshem.

Dessa fem angreppssätt har bidragit till ökad måluppfyllelse. Resultatet på årets föräldraenkät visar att andelen föräldrar som anser att deras barn stimuleras till utveckling och lärande och andelen föräldrar som är nöjda med verksamheten har ökat sedan förra mätningen.

Personalen upplever också utveckling bl a att:

- Barnen har blivit mer kreativa när materialet har blivit mer synligt.
- Det är en öppnare dialog mellan vuxna och barn. Barnen känner i större grad att personalen tar deras önskemål på allvar och att får delta i förändringsarbetet.
- Innemiljön har blivit lugnare och barnen är mer självgående.
- Tillgängligheten av materialet inspirerar barnen till aktivitet och de plockar själva fram mer material.

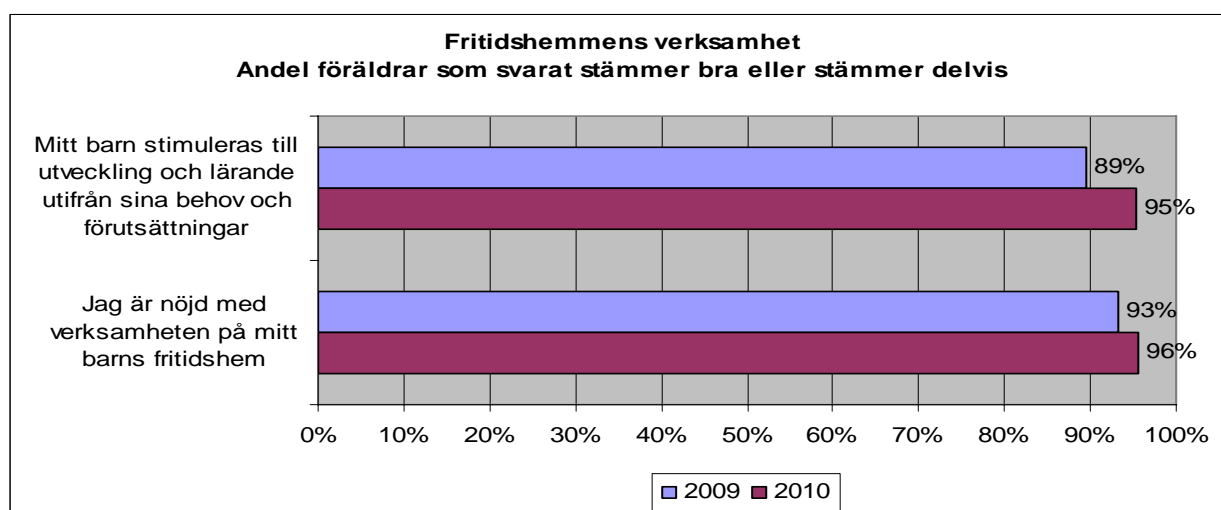

Diagram 7.

⁹ Nordin-Hultman, E. (2004). Pedagogiska miljöer och barns subjektskapande. Liber.

Sammanfattning av angreppssätt/åtgärder som genomförts eller pågår

I följande tabell framgår en sammanfattning av de åtgärder som genomförts för att förbättra resultatet och öka måluppfyllelsen.

Genomförda/pågående åtgärder	Genomfört
Fortbildning "Offensiva fritidshem"	✓
Uppföljning av "Offensiva fritidshem"	✓
Förtydligande av fritidshemspersonalens uppdrag och roll	✓
Rekrytering av fritidspedagoger vid uppkomna vakanser	✓
Kvalitetsredovisning av fritidshem	✓
Fritidshemsfrågor behandlas regelbundet i rektorernas nätverk	✓

Tabell 6.

Bedömning av måluppfyllelse

Fritidshemmen har personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. Omsorg, omvårdnad och pedagogik ses som en helhet och verksamheten bidrar till att barnen utvecklar demokratiska värderingar. Måluppfyllelsen har förbättrats avsevärt, men miljön och verksamheten måste stärkas ytterligare för att fritidshemmen till fullo ska kunna ta tillvara den investering som gjorts i barnen i förskolan.

Sammanfattning av åtgärder för utveckling

Åtgärder för utveckling	Ansvarig
Fortsatt utvecklingsarbete som redovisas regelbundet i seminarieform (Offensiva fritidshem)	Rektor
Fortsatt utveckling av miljö och material	Rektor
Fortsatt rekrytering av fritidspedagoger vid uppkomna vakanser	Rektor
Fortbildning rektorer	Grundskolechef
Utökad samarbete mellan förskola och fritidshem/gemensam kompetensutveckling	Rektorer
Plan för utveckling av inne- och utemiljö	Utvecklingsenheten
Utvärdering av fritidshemmens verksamhet med utgångspunkt från Skolinspektionens rapport "Kvalitet i fritidshem"	Utvecklingsenheten

Tabell 7.

Normer och värden/likabehandlingsplan

Nationella mål och riktlinjer

Enligt Förordning (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet ska likabehandlingsplanen som avses i 6 § lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever redovisas.

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (2006:67) ska huvudmannen för verksamheten vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet och har skyldighet att utreda omständigheterna och vidta åtgärder när misstanke finns om att barn eller elev i verksamheten blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling.

Angreppssätt/resultat/analys

Enligt Skolinspektionens rapport¹⁰ "Kvalitet i fritidshem" förekommer ofta kränkningar och konflikter i hög grad i svenska fritidshem samtidigt som det saknas ett genomtänkt förebyggande arbete som är anpassat till fritidshemmens specifika behov och förhållanden.

Fritidshemmen i Svedala kommun har under året arbetat med värdegrunden enligt avsnittet "Normer och värden/ Likabehandlingsplan" under rubriken "Grundskola".

Svedala kommun har två år i rad genomfört en gemensam enkät för alla fritidshem. I enkäten ingår några frågor från Skolverkets Attitydundersökning som behandlar likabehandling. Resultatet på enkäten visar andelen elever som känner sig rädda eller ensamma på fritids har minskat. Andelen elever som blir slagna är konstant och andel elever som anser att andra säger eller gör dumma saker så att de blir ledsna har ökat med en procent.

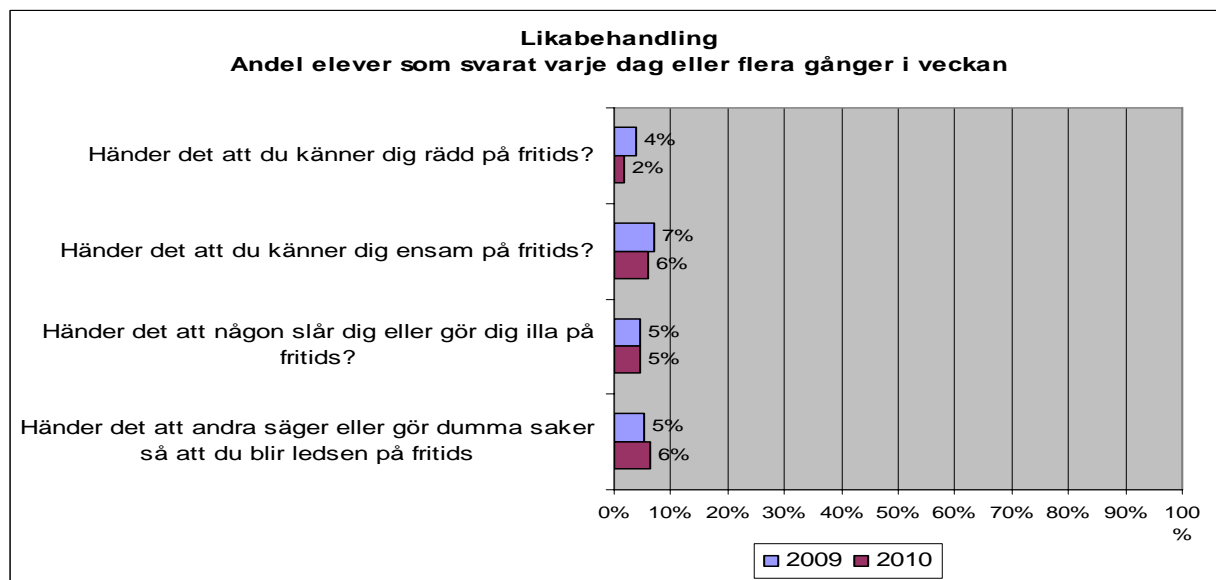

Diagram 8.

¹⁰ Rapport 2010:3

Bedömning av måluppfyllelse

Eftersom det i kommunen finns barn i fritidshemmen som upplever att de är ensamma och rädda är målet om nolltolerans inte uppnått.

Sammanfattning av åtgärder för utveckling

Samma åtgärder kommer att genomföras som beskrivs i avsnittet "Grundskola" under rubriken "Normer och värden/Likabehandlingsplan".

Samarbete mellan fritidshem och hem

Nationella mål och riktlinjer

Enligt Allmänna råd för fritidshem är det viktigt att personalen skapar ett nära och förtroendefullt samarbete vårdnadshavaren om barnets individuella utveckling och lärande och tar hänsyn till vårdnadshavares olika möjligheter att delta i och påverka verksamheten genom att se till att det finns olika former och forum för inflytande och samverkan.

Angreppssätt/resultat/analys

Enligt Skolinspektionens rapport från 2008 behöver fritidshemmen i Svedala kommun förbättra samarbetsformerna med föräldrarna.

I det följande beskrivs de angreppssätt/åtgärder kommunen valt för att förbättra måluppfyllelsen.

1) I föregående års föräldraenkät framkom att föräldrarna är minst nöjda när det gäller information och inflytande. En orsak till att föräldrarna inte upplever att de är tillräckligt delaktiga kan vara att det inte är tillräckligt tydligt vad föräldrarna kan ha inflytande över och på vilket sätt de kan vara delaktiga och ha inflytande. Föräldrarnas inflytande via enkätundersökningar ska därför tydliggöras exempelvis genom att resultat på planerade åtgärder med utgångspunkt från föräldrarnas svar förmedlas till föräldrarna.

2) För att främja samverkan och stödja skolbarnsomsorgens möjligheter till förtroendefulla kontakter och öka föräldrarnas möjligheter till delaktighet i verksamheten har följande aktiviteter genomförts utifrån de olika fritidshemmens behov;

- Egna föräldramöten/medverkan på skolans föräldramöten
- Drop in
- Info-blad/brev hem
- Fritidshemmens personal medverkar vid behov i utvecklingssamtal
- Fritidshemsfrågor lyfts regelbundet på föräldraråden
- Föräldraenkät (kundnöjdhet)

3) I föregående års föräldraenkät framkom att föräldrarna upplever att tillsynen över barnen inte är sådan att säkerheten garanteras. Rektor har därför sett över organisation, personalbemanning och fördelning mellan olika avdelningar samt rutiner för lämning och hämtning på varje fritidshem. Arbetet med förbättring säkerheten skall fortsätta under nästa år.

4) Föräldrarnas kommentarer visar också att nöjdheten varierar kraftigt mellan olika avdelningar. För att bättre kunna analysera varje avdelnings resultat har därför resultatet även tagits fram på avdelningsnivå år 2009.

Dessa fyra angreppssätt har bidragit till ökad måluppfyllelse, vilket bl a visar sig i olika enkätundersökningar som genomförts. SKL, Sveriges Kommuner och Landsting har tagit fram resultatmättet "Nöjd föräldrindex". Indexet tas fram genom att omvandla svaret på tre frågor¹¹ till ett användbart jämförelsemått. Alla kommuner rekommenderas att använda dessa frågor i sina enkätundersökningar för att ta fram en för kommunen gällande index.

Svedala kommun har mätt Nöjd föräldrindex med hjälp av en föräldrarenkät. Resultatet har förbättrats från 66 till 68 sedan förra mätningen.

I enkäten fick föräldrarna även ta ställning till en rad påståenden om fritidshemmen. I årets mätning anser över 90 procent att påståendena stämmer bra eller delvis förutom i tre fall:

- Jag får tydlig information om hur mitt barn utvecklas på fritidshemmet
- Jag får information om målen som styr verksamheten.
- Jag som förälder har möjlighet till inflytande på verksamheten.

Fritidshemmen ska därför fortsätta att arbeta med föräldrainformation och föräldrarnas delaktighet.

Resultatet har förbättrats på samtliga frågor i jämförelse med förra året. Hela 99 procent av föräldrarna känner sig välkomna till fritidshemmet. I föräldrarnas kommentarer till frågorna framkommer dock att personalens uppsikt över barnen kan förbättras. Fritidshemmen ska därför som tidigare nämnts fortsätta att arbeta med förbättring av säkerheten.

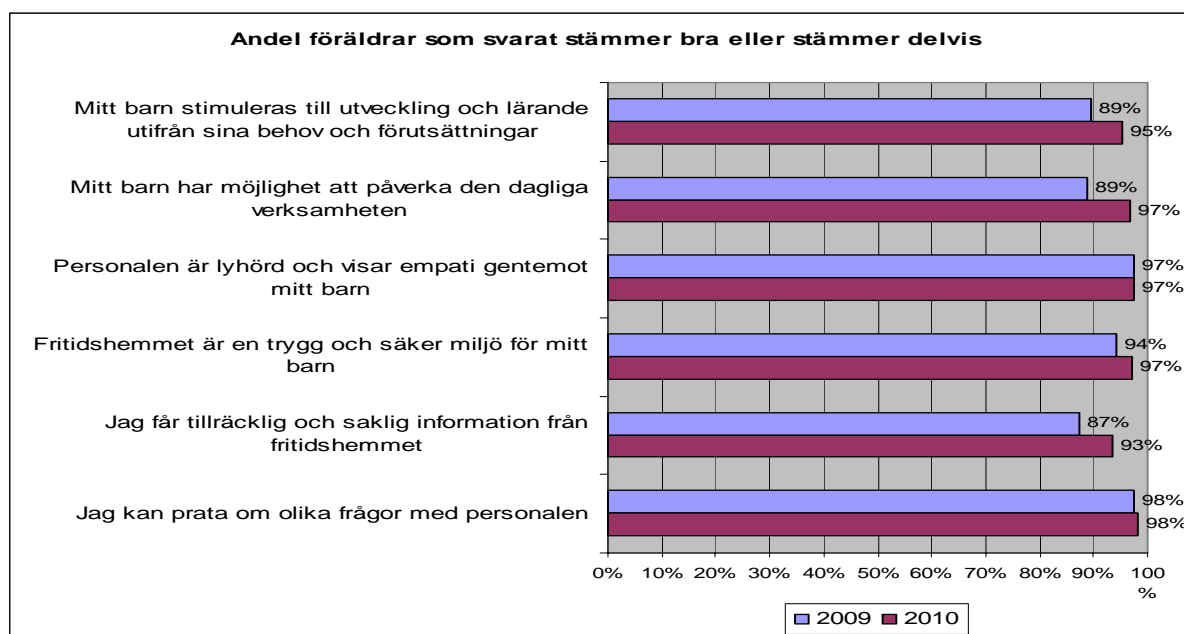

Diagram 9.

¹¹ På en skala från 1-10: 1) Hur nöjd är du med din skola? 2) Är din skola lika bra som du hoppades att den skulle vara? 3) Tänk dig en perfekt skola. Hur nära ett sådant ideal tycker du att ditt fritidshem kommer.

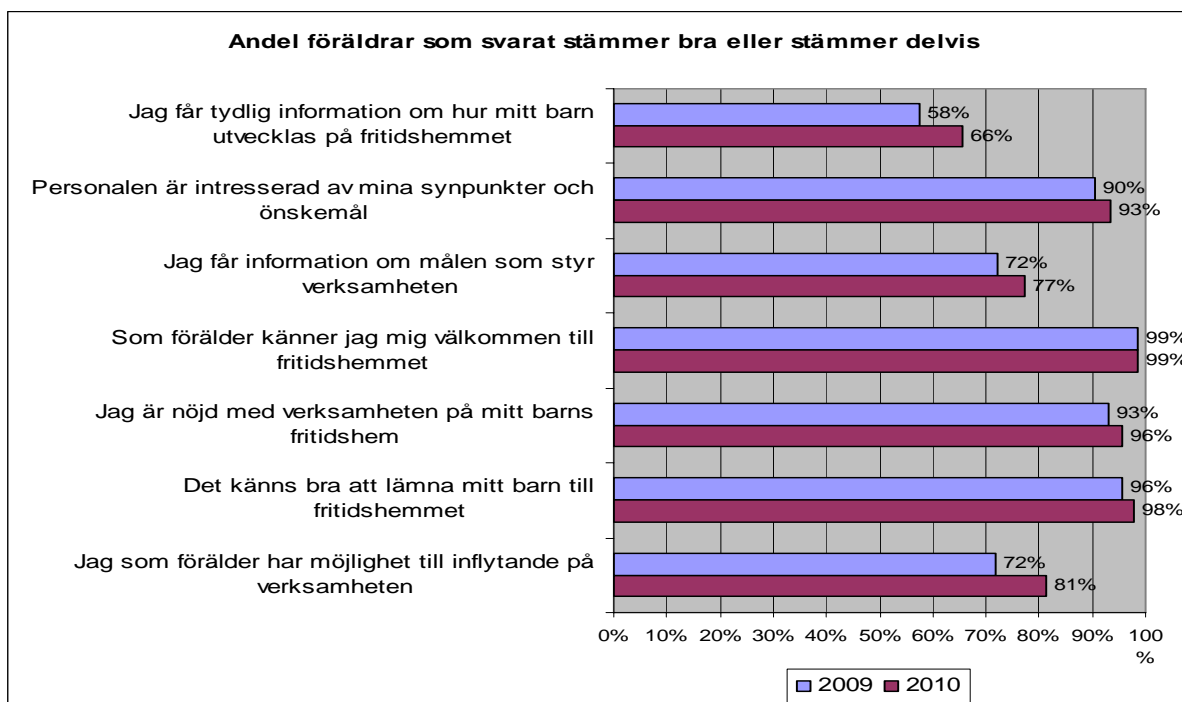

Diagram 10.

Sammanfattning av genomförda åtgärder för utveckling

Åtgärder för utveckling	Genomfört
Årlig föräldraenkät	✓
Enkätundersökning uppdelat per avdelning	✓
Egna föräldramöten/medverkan på skolans föräldramöten	✓
Drop in, infoblad	✓
Översyn av organisation, personalbemanning och fördelning mellan olika avdelningar samt rutiner för lämning och hämtning.	✓

Tabell 8.

Bedömning av måluppfyllelse

Måluppfyllelsen bedöms vara god och kundnöjdheten har förbättrats sedan förra året. Utveckling behöver ske vad gäller personalens uppsikt över barnen, information till föräldrarna om barnens utveckling och målen som styr verksamheten samt möjlighet till inflytande på verksamheten.

Sammanfattning av åtgärder för utveckling

Åtgärder för utveckling	Ansvarig
Årlig föräldraenkät	Utbildningsenheten
Fritidshemsfrågor lyfts regelbundet på föräldraråden.	Rektor
Utvärdering av föräldrainflytande och information	Utbildningsenheten
Tydliggörande av vad föräldrar kan ha inflytande över och hur inflytandet kan utövas	Rektorer
Fortsatt arbete med föräldrars delaktighet och inflytande	Rektorer
Fortsatt översyn av säkerheten	Rektorer
Feedback till föräldrar om enkätresultat och planerade åtgärder	Rektorer

Tabell 9.

Förskola

Förskoleverksamheten i Svedala kommun består av följande tolv förskolor.

Förskolor	Ort
Hattstugan	Bara
Rödluan	Bara
Värby	Bara
Mumindalen	Klågerup
Erlandsdal	Svedala tätort
Tofta	Svedala tätort
Frejparken	Svedala tätort
Marbäck	Svedala tätort
Fröhuset	Svedala tätort
Klöverstugan	Svedala tätort
Tegelbruket	Svedala tätort
Örtagården	Svedala tätort

Tabell 10.

Andelen inskrivna barn i kommunal förskola är 88 procent. Andelen har ökat med över 10 procent sedan år 2003.

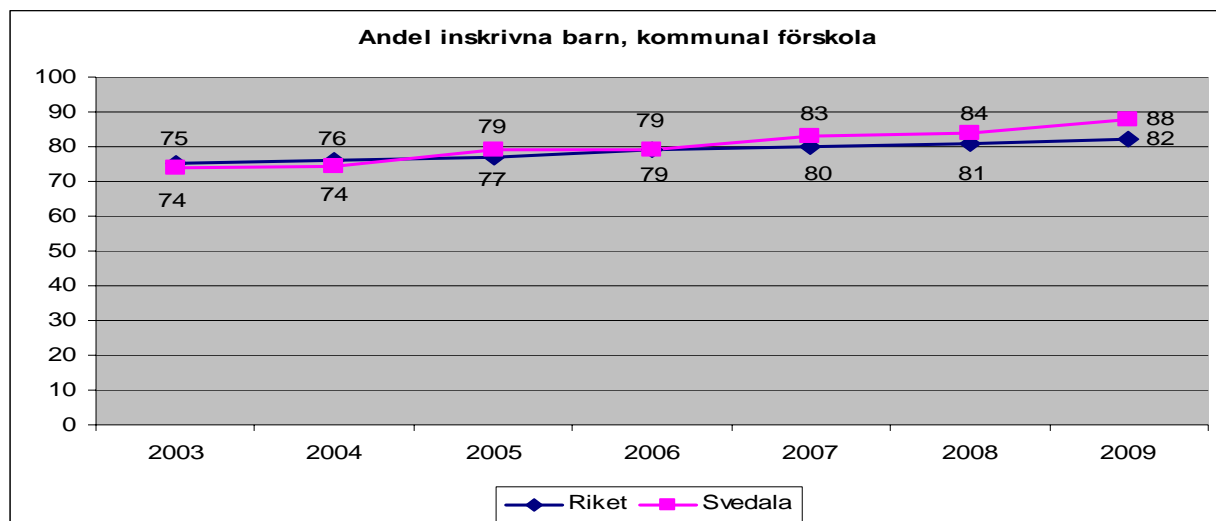

Diagram 11.

Lärande och utveckling

Nationella mål och riktlinjer

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att lyssna, berätta, reflektera och ge uttryck för sina uppfattningar.

Angreppssätt/resultat/analys

Läsförmågan är en viktig faktor i en människas hela liv. En elev behöver kunna läsa för att hänga med i skolans alla ämnen. En vuxen människa måste ha läsförmåga för att kunna fungera i samhället och kunna ta till vara sina medborgerliga rättigheter. Forskning visar att det är viktigt att börja i tid.

Barns språkutveckling har varit i fokus i Svedala kommuns förskolor under flera år. År 2009 har arbetet med barns språkutveckling intensifierats pga att verksamhetsområde Utbildning fokuserar språkutveckling i sin kvalitetsstyrning (se avsnitt Grundskola/kunskaper).

I det följande beskrivs de angreppssätt/åtgärder kommunen valt för att förbättra måloppfyllelsen.

1) Flera utredningar visar att medarbetarnas kompetens är avgörande för barnens måloppfyllelse.¹² En kartläggning av kompetensen som genomfördes i kommunen har visast att förskolläraernas utbildning inom området "språk och kommunikation" skiljer sig. Därför finns behov av att vid nyrekrytering säkerställa att förskollärare har minst 15 högskolepoäng inom området.

2) Svedala kommuns förskolor arbetar medvetet med barnens språkutveckling. Det handlar om att barnen utifrån eget intresse leker med exempelvis rim och ramsor, bokstäver, ordbilder och språkpåsar. Högläsning förekommer också för att träna språket och skapa intresse för böcker. Förskolorna saknar dock en evidensbaserad metod för att arbeta med barnens språkutveckling. Därför ska arbetet med att hitta en lämplig evidensbaserad metod, t ex Bornholmsmodellen, fortsätta.

För att förskolorna i högre grad ska kunna utvärdera sina metoder är det viktigt att de får feedback på sitt arbete. Därför ska resultatet på de screeningtester som genomförs i förskoleklassen återkopplas till förskolorna på avdelningsnivå.

3) För att förbättra resultatet startades ett språkbudsprojekt 2002. Språkbud har valts ut på varje förskola och inom varje dagbarnvårdaregrupp. Dessa har erhållit riktad utbildning, bland annat föreläsningar och kurser om barns tidiga språkutveckling, språkstörningar, kommunikation, metoder och övningar. Till varje förskoleområde har också knutits en talpedagog. Språkbuden har deltagit i olika möteskonstellationer med t ex talpedagoger, bibliotekarier och andra pedagoger för att diskutera, reflektera och lära om kända och nya pedagogiska metoder.

Uppföljning av satsningen visar följande resultat:

- Förskolans arbete med språk har stimulerats och utvecklats.
- Gemensamma säkerhetsnät har utvecklats som kan fånga upp de barn som riskerar att få svårigheter med det talade och senare också med det skrivna språket.
- Pedagogerna har erhållit fördjupad kunskap om barns tidiga språkutveckling, kommunikation och att lärt sig metoder som skall bidra till att barnen utvecklar ett rikt och nyanserat språk och får förmåga att kommunicera med andra och att uttrycka och ifrågasätta tankar och information.

---

¹² T ex Skolverkets rapport 282:2006 Lusten och möjligheten - om lärarens betydelse, arbetssituation och förutsättningar.

- Pedagogerna i förskoleklass har inte varit tillräckligt inblandade i språkutvecklingsarbetet, vilket fått som konsekvens att den nyvunna kunskapen i förskolan inte har kunnat tas till vara optimalt när barnen anländer till förskoleklass.

De goda resultaten ledde till att projektet permanentades och språkbudens arbete har fortsatt. Svedala kommuns fokus på läsutveckling ställer dock ännu högre krav på verksamheten varför alla förskollärare skall erhålla samma utbildning som språkbuden (se punkt 4).

4) Tidig Registrering Av Språkutveckling (TRAS), används i förskolorna. Det är ett observationsmaterial som ger information om barngruppens och individens språk och språkutveckling. TRAS sätter fokus på de områden som är viktiga för barns språk, t ex språkförståelse, ordförråd, uttal, att kunna producera ord och meningar. En utvärdering av språkbudens arbete visar att TRAS har implementerats i olika hög grad på förskolorna. För att stödja implementeringen av TRAS ska alla förskollärare få den kompetensutveckling språkbuden fått via regelbundna introduktions- och repetitionskurser.

5) På alla förskolor finns medarbetare som har utbildning Tecken som alternativ och kompletterande kommunikation (TAKK). På så vis kan förskolan erbjuda alla barn samma förutsättningar. Barn som inte har ett utvecklat språk tar till sig TAKK före det verbala språket och barn med ett annat modersmål än svenska kan göra sig förstådda på lika villkor. Med hjälp av TAKK kan alla barn följa med oavsett modersmål eller utveckling av det verbala språket. Det får som konsekvens att barnen lär sig det talade språket effektivare.

En viktig fråga i detta sammanhang är hur förskoleklass och fritids tar vara på den investering som gjorts i förskolan. Vad händer med de barns vars språk inte är tillräckligt utvecklat när det möter miljön i förskoleklassen och fritidshemmen utan stöd av TAKK? För att garantera kontinuitet för barnen skall ett större samarbete mellan förskola, förskoleklass och fritidshem och gemensam kompetensutveckling för dessa verksamheter inledas.

6) Flera nationella kvalitetsgranskningar¹³ har visat att ett utvecklat samarbete mellan bibliotekarie och pedagogisk personal är en faktor som påverkar barnens läsutveckling. Svedala kommun har därför sedan länge ett samarbete mellan alla förskolor och biblioteken. En barnbibliotekarie informerar förskolor och föräldrar om nya böcker och om vikten av att läsa för barnen. Bibliotekarien vägleder också pedagoger och föräldrar så att lämplig bok i förhållande till barnens ålder väljs.

7) Handlingsplanen för övergångar mellan förskola och förskoleklass har kompletterats med en övergångsplan för läs- och skrivutveckling. Planen beskriver innehåll och metoder som används i de olika skolformerna (förskola, förskoleklass och grundskola) samt vilken information som ska överföras för att stödja barnets läsutveckling. För att förbättra övergångarna ytterligare har ett utvecklingsarbete inletts som beskrivs mer under rubriken "Samverkan mellan förskolan, förskoleklassen och grundskolan".

8) Förskolorna har utvecklat arbetet med flerspråkighet genom studiecirkel. Utgångspunkten har varit Skolverkets material "Flerspråkighet i förskolan", som är ett referens- och metodmaterial förankrat i teori om hur förskolan kan möta två- och flerspråkiga barn i deras språkutveckling. Ett samarbete har också inletts med komvux som innebär att språkpraktikanter med annat modersmål praktiserar på förskolorna och stöder barn med samma modersmål i språkutvecklingen

9) För att stödja barn med språksvårigheter har samarbetet med resursenhetens utvecklats. Förskolan har fått en egen specialpedagog som stödjer pedagogerna i arbetet med barn i behov av särskilt stöd. En talpedagog bidrar till att göra förskolan till en språkligt stimulerande miljö och har särskilt ansvar för barn med språkliga svårigheter.

¹³ Skolverket. (1998). Nationella kvalitetsgranskningar, Läs- och skrivprocessen som ett led i undervisningen.

10) För att kunna följa barnens språkutveckling arbetar förskolorna med pedagogisk dokumentation som underlag för planering av arbetet med språk och kommunikation i barngruppen. Det handlar om att med hjälp av ord och bilder tydliggöra hur barnen utvecklar sitt språk och sin kommunikation. Dokumentationen används sedan för att analysera och utveckla verksamheten.

11) Följande tre diagram visar screeningresultat i hösten 2009 som genomförs när barnen börjar i förskoleklass. Resultaten indikerar hur arbetet med språkutveckling fungerat i förskolan. Målet är att alla barn skall uppnå önskvärd nivå. Nivån behöver höjas generellt sett när det gäller samtliga screeningtester och speciellt när det gäller fonemidentifiering som ligger på en lägre nivå än rimigenkänning och grammatisk förståelse. För att förbättra resultaten kommer förskolan att arbeta med föreslagna åtgärder i punkt 1-9 och särskilt tillse att aktiviteter genomförs som stärker språkutvecklingen när det gäller fonemidentifiering i första hand, men även rimigenkänning och grammatisk förståelse. Därtill skall en fördjupad analys av screeningresultaten göras tillsammans med talpedagogerna.

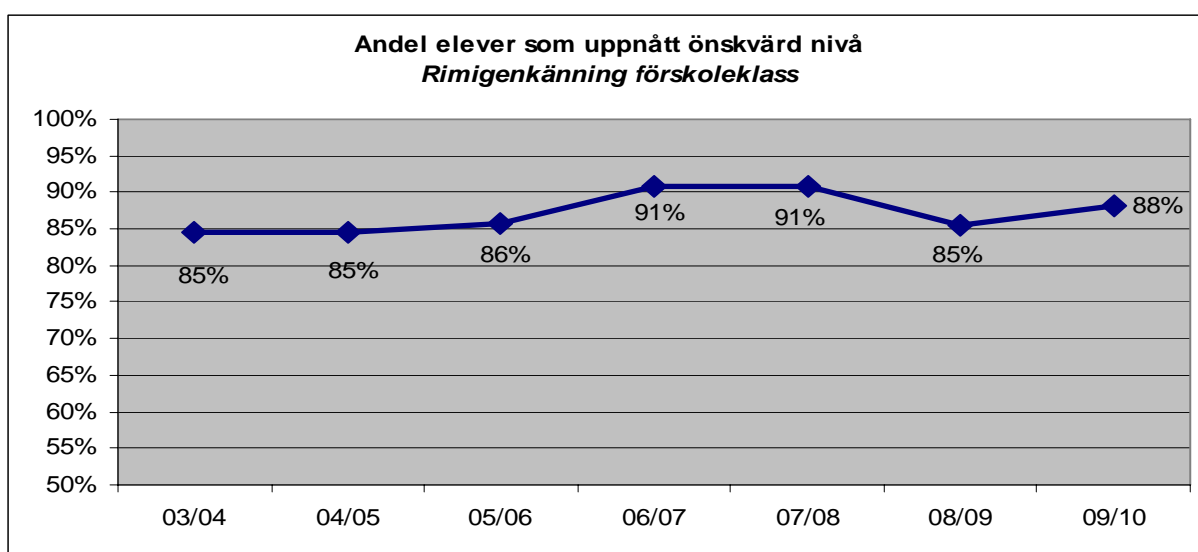

Diagram 12.

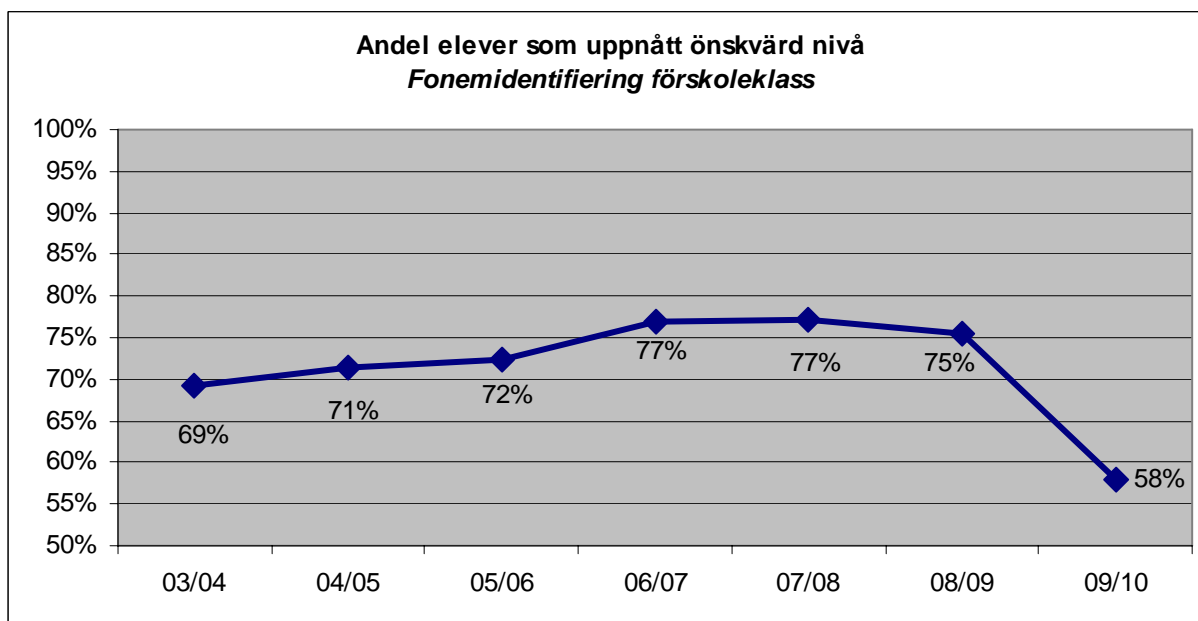

Diagram 13.

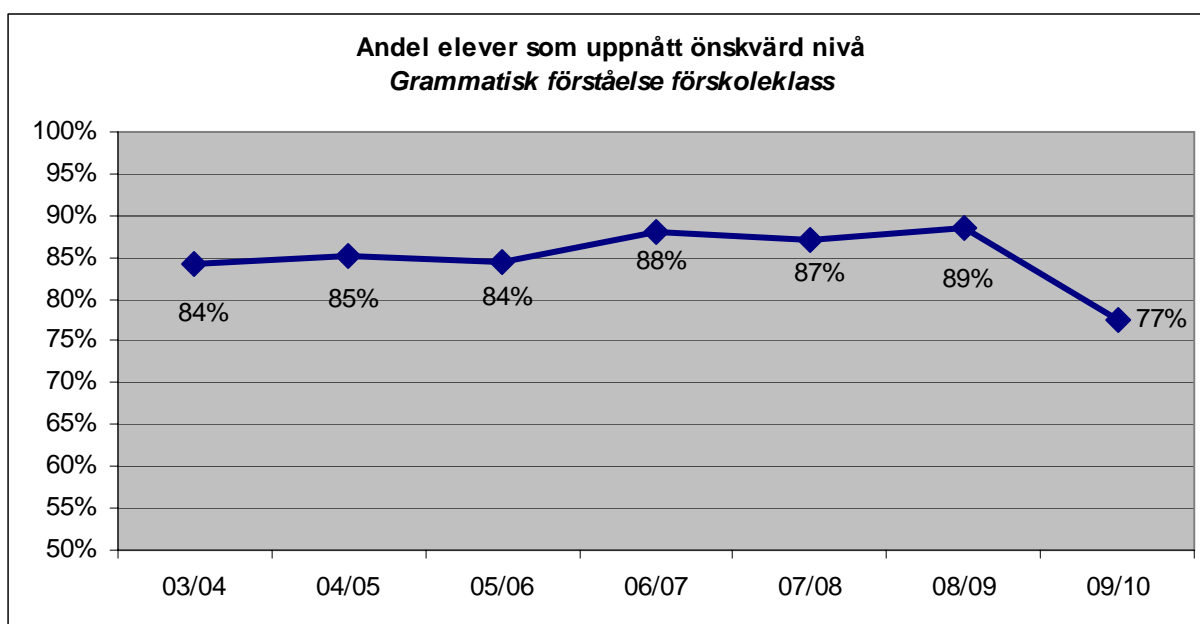

Diagram 14.

Sammanfattning av angreppssätt/åtgärder som genomförts eller pågår

I följande tabell framgår en sammanfattning av de åtgärder som genomförts för att förbättra resultatet och öka måluppfyllelsen.

Genomförda/pågående åtgärder	Genomfört
Språkombud/TRAS/TAKK	Pågående
Barnbibliotekarier	Pågående
Olika metoder för att stödja barns språkutveckling	Pågående
Studiecirklar om flerspråkighet	Pågående
Språkpraktikanter	Pågående
Samarbete med resursenheten	Pågående
Pedagogisk dokumentation	Pågående

Tabell 11.

Bedömning av måluppfyllelse

Förskolorna strävar i hög grad efter att varje barn utvecklar sin förmåga att lyssna, berätta, reflektera och ge uttryck för sina uppfattningar. Måluppfyllelsen bedöms vara hög. För att alla barn skall uppnå önskvärd nivå i förskoleklassen krävs fortsatt utvecklingsarbete.

Sammanfattning av åtgärder för utveckling

Åtgärder för utveckling	Ansvarig
Regelbundna introduktions- och repetitionskurser i TRAS/kompetensutveckling	Resursenheten
Implementering av evidensbaserade metoder	Rektor
Återkoppling screeningresultat	Rektor
Utökad samarbete förskola/förskoleklass/fritidshem och gemensam utbildning	Rektor
Anställning av förskollärare med minst 15 poäng i språk och kommunikation vid uppkomna vakanser	Rektor
Analys av screeningresultaten tillsammans med rektorer och talpedagoger	Utbildningsenheten

Tabell 12.

Normer och värden/likabehandlingsplan

Nationella mål och riktlinjer

Enligt Förordning (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet ska likabehandlingsplanen som avses i 6 § lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever redovisas.

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (2006:67) ska huvudmannen för verksamheten vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet och har skyldighet att utreda omständigheterna och vidta åtgärder när misstanke finns om att barn eller elev i verksamheten blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling.

Angreppssätt/resultat/analys

Att barn blir utsatta för kränkningar i förskolan är inte så uppmärksammat. Men det förekommer kränkningar i förskolan både mellan barn och att vuxna kränker barn. Forskning visar att mobbingtendenser som startar i tidig ålder håller i sig och samma barn som mobbats i förskolan ofta mobbas genom hela grundskolan.¹⁴ Med bakgrund av detta är det tydligt att arbete med normer och värden i förskolan är av stor betydelse.

I det följande beskrivs de angreppssätt/åtgärder kommunen valt för att förbättra måluppfyllelsen.

1) Förskolorna arbetar aktivt för att förebygga att barn utsätts för kränkande behandling. Förskolorna har deltagit i det inkluderingsarbete som hela verksamhetsområdet Utbildning arbetar med. Det handlar om att skapa lärmiljöer där alla barns utvecklingspotential tas tillvara. Det senaste året har förskolorna också diskuterat frågeställningar kring genus i samband med föreläsning och litteraturstudier. Denna satsning har ökat personalens medvetenhet inom området genus. Övriga diskrimineringsgrunder har inte på motsvarande sätt blivit föremål för diskussioner. Förskolorna har därför lagt upp en plan som innebär bearbetning av och kompetensutveckling inom samtliga diskrimineringsgrunder.

2) Förskolorna har inlett ett utvecklingsarbete inom området "mångfald". Totalt 15 medarbetare har utbildats inom området och driver mångfaldsarbetet på förskolorna. Ytterligare 30 medarbetare ska utbildas för att mångfaldsarbetet skall få genomslag.

3) Förskolorna har under året infört beprövade metoder för att förebygga trakasserier, t ex Lions Quest och SET (social emotionell träning). Det förebyggande arbetet har med hjälp av dessa metoder blivit mer systematiskt och målinriktat. Förskolorna använder samma metoder som grundskolorna (anpassat för förskolan) för att därigenom skapa en gemensam syn på värdegrundsfrågor, förhållningssätt och språk så att barnen känner igen sig genom hela förskole- och skolsystemet. Arbetet med värdegrunden är ett ständigt pågående arbete.

4) Hälften av förskolorna har certifierats i Skolverkets "Hållbar utveckling" som bl a handlar om gemensamt ansvar och solidaritet mellan generationer, mellan kvinnor och män och mellan folkgrupper och länder.

Resultatet av åtgärderna har följts upp bl a via en barnenkät. Det är svårt att ställa frågor om mobbing och trakasserier till små barn eftersom de ännu inte behärskar alla begrepp inom området. Barnen i kommunens förskolor och familjedaghem har därför fått svara på enklare frågor tillsammans

---

¹⁴ Förskolan, nr 5/2009. Gränsen för mobbing är svår att dra, s 22.

med sina föräldrar som handlar om hur roligt de tycker att det är på förskolan och om de har kompisar. I följande diagram visas andel barn som svarat "glad gubbe" eller "neutral gubbe" i valet av tre gubbar. Viktigt att ha i åtanke när man ser resultaten är att barnens svar kan vara knutna till vad som hänt just den dag de besvarat frågorna.

Även om enkätresultaten är mycket goda, är målet att alla barn ska svara "glad gubbe".

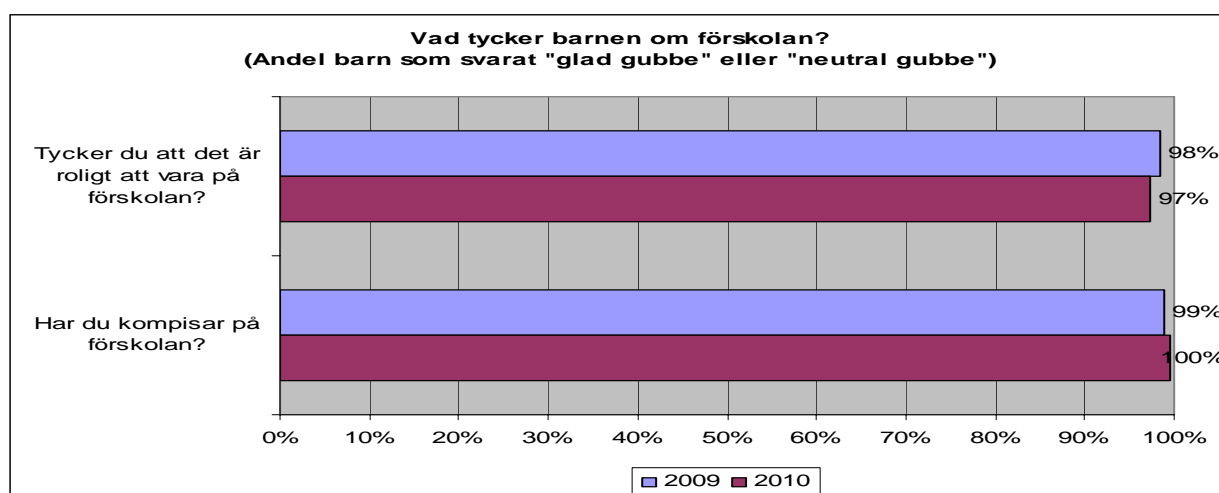

Diagram 15.

Sammanfattning av angreppssätt/åtgärder som genomförts eller pågår

I följande tabell framgår en sammanfattning av de åtgärder som genomförts för att förbättra resultatet och öka måluppfyllelsen.

Genomförda/pågående åtgärder	Genomfört
Inkluderingsarbete	Pågående
Genusarbete	Pågående
Revidering av likabehandlingsplaner, inkl kartläggning av diskrimineringsgrunder	√
Fortbildning mångfald	√
Implementering av olika förebyggande metoder	√
Utvärdering av värdegrundsarbetet via BRUK	√
Plan för bearbetning av samtliga diskrimineringsgrunder	√
Certifiering i Skolverkets Hållbar utveckling	√
Trivselenkät	√

Tabell 13.

Bedömning av måluppfyllelse

Förskolorna arbetar aktivt för att förebygga att barn utsätts för kränkande behandling för att skapa trygga och trivsamma miljöer och har kommit långt i sitt arbete. Måluppfyllelsen bedöms vara mycket god. Arbetet med värdegrunden är ett ständigt pågående arbete.

Sammanfattning av åtgärder för utveckling

Åtgärder för utveckling	Ansvarig
Genomgång av samtliga diskrimineringsgrunder	Rektor
Kompetensutveckling inom samtliga diskrimineringsgrunder	Rektor
Fortsatt utbildning i mångfaldsarbete	Rektor
Utvärdering av värdegrundsarbetet	Utbildningsenheten
Trivselenkät	Utbildningsenheten

Tabell 14.

Förskola och hem

Nationella mål och riktlinjer

Förskolans arbete med barnen ska ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Föräldrarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan. Att förskolan tydligt informerar om verksamhetens mål och innehåll är därför en förutsättning för barnens och föräldrarnas möjligheter till inflytande.

Angreppssätt/resultat/analys

Förra årets föräldraenkät visade att föräldrarna generellt sett är mycket nöjda med kontakten med förskolorna. Fyra frågor hade dock något sämre resultat.

- Föräldramötenas innehåll
- Föräldrarnas möjlighet att både få och ge information vid den dagliga kontakten med pedagogerna
- Den dagliga kontakten med pedagogerna vid hämtning/lämning
- Föräldrarnas möjlighet att påverka förskolans utveckling genom t ex enkäter, föräldraråd, utvecklingssamtal, föräldramöten, föräldraintervjuer och tyck-till-lappar.

Förskolorna har därför under året arbetat med att utveckla kontakten med föräldrarna enligt följande:

1) En tydlig policy för vilket förhållningssätt som gäller när föräldrar hämtar och lämnar sina barn samt rutiner för föräldrars delaktighet har utarbetats.

2) Förskolans rektorer har lagt upp riktlinjer för utveckling av information och kommunikation till föräldrarna på tre nivåer – övergripande nivå, enhetsnivå och gruppnivå. Riktlinjerna ska skapa en jämn kvalitetsnivå på alla förskolor när det gäller information till föräldrarna. Under året har också förskolorna tydliggjort följande:

- mål, måluppfyllelse och daglig verksamhet (så att föräldrar har en möjlighet att utöva ett inflytande över verksamhetens planering och genomförande).
- vad föräldrarna kan ha inflytande över och på vilket sätt de kan utöva sitt inflytande
- hur föräldrarna har inflytande och kan påverka verksamheten t ex genom föräldraenkäter, tyck-till-lappar, utvecklingssamtal, föräldramöten och föräldraintervjuer

3) Förskolorna har också arbetat med att utveckla en tillitsfull relation till föräldrarna redan från platsmeddelande till barnomsorgsplats. Hela processen från anmälan till inskolning har utvärderats och

rutiner skapats som stödjer uppbyggandet av tillitsfulla relationer. Arbetet har inte slutförts och kommer därför att fortsätta nästa år.

Resultaten av åtgärderna har följts upp bl a via en föräldraenkät. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har tagit fram resultatmättet "Nöjd Föräldraindex". Indexet tas fram genom att omvandla svaret på tre frågor¹⁵ till ett användbart jämförelsemått. Alla kommuner rekommenderas att använda dessa frågor i sina enkätundersökningar för att ta fram en för kommunen gällande index.

Indexet har förbättrats från 72 till 77 på kommunens förskolor sedan förra mätningen. Även om resultatet på övriga frågor är mycket goda och majoriteten av föräldrar är positiva finns behov av utveckling inom området "förskola och hem". Resultatet har försämrats något på samtliga frågor förutom när det gäller dialogen med pedagoger under uppföljnings- och utvecklingssamtal. Resultatet är också lägre på samma fyra frågor som vid föregående mätning.

Forskning¹⁶ visar dock att inte alla föräldrar är intresserade av att ha inflytande. De vill snarare ha insyn i den pedagogiska verksamheten. De områden föräldrarna kan tänka sig att engagera sig i är de område de känner att de har kompetens för och det inkluderas inte av den pedagogiska verksamheten. Den överläts till pedagogerna och föräldrarna känner en stark tillit till dem och förutsätter att pedagogerna har kompetens.

Förskolorna ska därför analysera resultatet tillsammans med föräldrarna för att få tillgång till föräldrarnas åsikter om hur kontakt och inflytande kan förbättras. Frågan är alltså inte bara om föräldrarna kan påverka verksamheten utan också om de vill påverka.

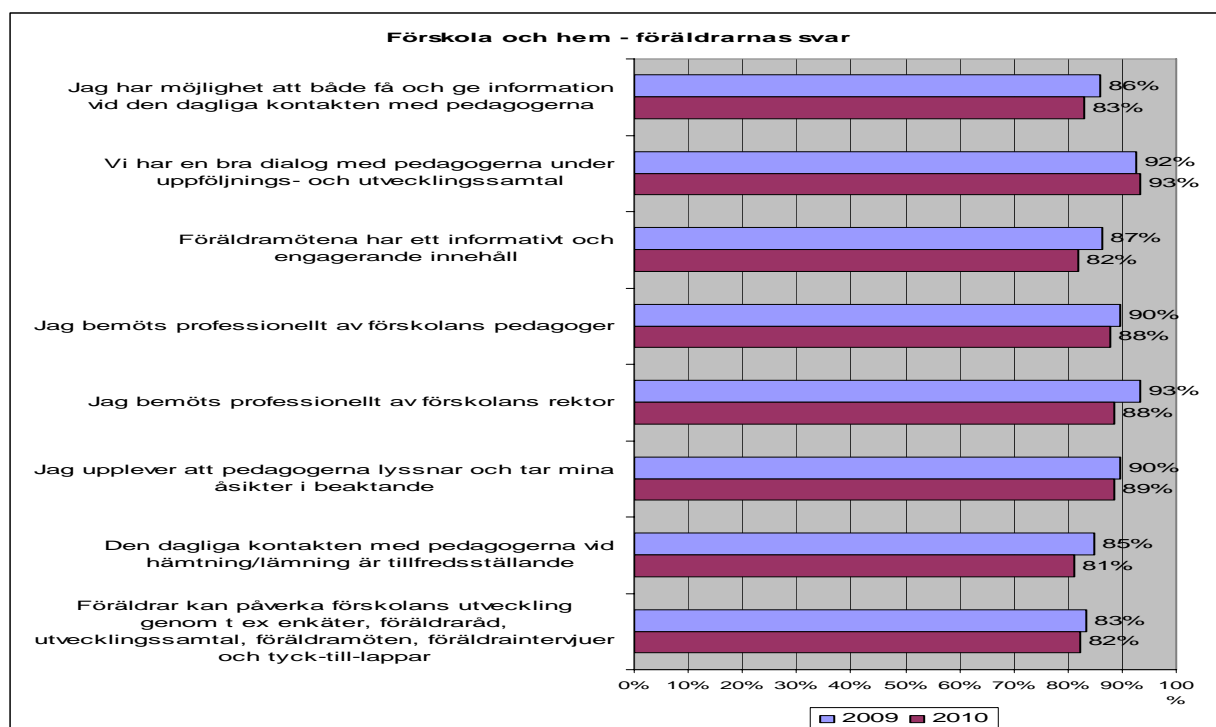

Diagram 16.

¹⁵ På en skala från 1-10: 1) Hur nöjd är du med din skola? 2) Är din skola lika bra som du hoppades att den skulle vara? 3) Tänk dig en perfekt skola. Hur nära ett sådant ideal tycker du att ditt fritidshem kommer.

¹⁶ Bärnheim, S. & Hansson, I. (2006). Föräldrars inflytande i förskolan. Malmö Högskola.

Sammanfattning av angreppssätt/åtgärder som genomförts eller pågår

I följande tabell framgår en sammanfattning av de åtgärder som genomförts för att förbättra resultatet och öka måluppfyllelsen.

Genomförda/pågående åtgärder	Genomfört
Upprättande av policy för förhållningssätt vid hämtning och lämning	✓
Tydliggörande av mål, måluppfyllelse och daglig verksamhet	✓
Regelbundna enkäter	✓
Riktlinjer för utveckling av information och kommunikation till föräldrarna	✓
Tydliggöra vad föräldrarna kan ha inflytande över och hur inflytandet kan utövas	✓
Utveckling av processen från anmälan till inskolning	Pågående

Tabell 15.

Bedömning av måluppfyllelse

Majoriteten av föräldrar är positiva till samverkan med förskolan. Måluppfyllelsen bedöms vara mycket god, men ytterligare utveckling behöver ske.

Sammanfattning av åtgärder för utveckling

Åtgärder för utveckling	Ansvarig
Utvärdering av processen från platsmeddelande till inskolning.	Rektor
Utveckling av föräldramötenas innehåll?	Rektorer
Tydliggörande av informationen och knyta den till styrdokumentet?	Rektorer
Analys av enkätresultat tillsammans med föräldrar	Rektorer
Enkätundersökning	Utbildningsenheten

Tabell 16.

Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

Nationella mål och riktlinjer

Förskolan ska sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Förskolan har den särskilda uppgiften att finna former för att avrunda och avsluta förskoleperioden och att personalen ska utbyta kunskaper och erfarenheter med personalen i förskoleklass, skola och fritidshem och samverkan med dem¹⁷

Angreppssätt/resultat/analys

Den 1 januari 1998 övergick bestämmelserna om förskoleverksamhet och skolbarnomsorg till skollagen. Samtidigt infördes förskoleklassen. Enligt Skolverkets rapport till regeringen "Integrationen förskoleklass, grundskola och fritidshem"¹⁸ saknas kunskap om reformens intentioner – integration mellan verksamheterna, dvs en utveckling mot mer av gemensamma mål, förhållningssätt och synsätt i de olika verksamheterna. Det saknas också gemensamma formella och informella mötesplatser och tid för gemensam planering och kollegial reflektion vilket är viktiga förutsättningar för samarbete och integrationsarbete. Det konstateras också att samverkan mellan förskola och skola ofta sker på skolans villkor.

¹⁷ Läroplan för förskolan Lpfö98

¹⁸ Dnr 98:2144

Tidigare kvalitetsredovisningar har visat att övergångarna i Svedala kommun behöver utvecklas. Det saknas i enlighet med Skolverkets rapport gemensamma mål, förhållningssätt och synsätt och även gemensamma mötesplatser. I det följande beskrivs de angreppssätt/åtgärder kommunen valt för att förbättra måluppfyllelsen.

1) Alla förskolor och skolor har en handlingsplan för övergångar. Förskolor och skolor i tätorten har tagit fram en gemensam handlingsplan. Handlingsplanen utgör en gemensam överlämnandestrategi för att skapa en sammanhållen linje och likvärdighet för alla barn/elever i kommunen. Handlingsplanen har bidragit till att olika nyckelpersoners kunskap utnyttjas vid övergångar (t ex psykologer, kuratorer och specialpedagoger). Handlingsplanen fungerar väl och följs upp och revideras varje år.

Vid utvärderingar av övergångarna som gjorts under året har dock framkommit att det finns skillnad i synsätt på vilken typ av information som ska lämnas över (jfr Skolverkets rapport). Förskolans personal upplever att grundskolan enbart efterfrågar vilka svårigheter olika barn har. Grundskolans personal upplever förskolan till största delen överlämnar fel typ av information som baseras på subjektivt "tyckande". Förskolan ger inte tillräckligt med information om vilka svårigheter en del barn har vilket gör att det tar tid innan grundskolans personal upptäcker svårigheterna och kan sätta in lämpligt stöd. I planerna saknas riktlinjer för vilken typ av information som ska överföras. Detta kan vara orsaken till att det förekommer olika synsätt på vilken typ av information som ska överföras vid övergångar.

Följande tabell visar exempel på olika synsätt som förekommer i organisationen:

Synsätt I	Synsätt II
Läraren ska inte ta del av någon information om eleven eftersom det kan ge läraren förutfattade meningar om eleven	Läraren ska ta del av information om eleven så att rätt insatser kan sättas in så tidigt som möjligt
Informationen ska fokusera de åtgärder som tidigare vidtagits och hur dessa fungerat så den skola som övertar eleven kan sätta in rätt insatser	Informationen ska fokusera elevens mål, inte åtgärder som har vidtagits. Informationen ska fokusera de svårigheter eleven har, inte de åtgärder som har vidtagits
Informationen ska fokusera det som är positivt med eleven	Informationen ska fokusera både det som är positivt och negativt

Tabell 17. Synsätt som förekommer i organisationen.

Av stor vikt är att det skapas ett gemensamt synsätt för vilken information som ska lämnas över. Genomförd utvärdering visar nämligen att de olika synsätten bidrar till att elevernas progression inte säkerställs, dvs ett obrutet lärande där lärandet i en viss årskurs bygger på vad eleven lärt sig i föregående årskurs. Förskolans personal upplever inte att skolan är intresserad av exempelvis portfolio och individuella utvecklingsplaner som upprättas under tiden i förskolan. Den investering som görs i förskolan tas inte tillvara i tillräckligt stor grad i förskoleklass och fritidshem. För att stärka övergångarna ska mötesplatser skapas för gemensam planering och kollegial reflektion (jfr Skolverkets rapport), t ex

- projektarbetet där flera verksamheter deltar
- gemensam kompetensutveckling
- nätverksarbete med syfte att sprida kunskaper om varandras arbetssätt och metoder

Sammanfattning av angreppssätt/åtgärder som genomförts eller pågår

I följande tabell framgår en sammanfattning av de åtgärder som genomförts för att förbättra resultatet och öka måluppfyllelsen.

Genomförda/pågående åtgärder	Genomfört
Implementering av en gemensam handlingsplan för övergångar	√
Regelbunden utvärdering av handlingsplan för övergångar	√

Tabell 18.

Bedömning av måluppfyllelse

Övergångarna mellan olika skolor och verksamheter fungerar bra. Olika verksamheter strävar efter att nå ett förtroendefullt samarbete med varandra. Förskolan har hittat former för att avrunda och avsluta förskoleperioden och särskild uppmärksamhet ägnas de barn som behöver särskilt stöd. Det finns dock en rad områden som behöver utvecklas för att kvaliteten i övergångarna ska stärkas. Måluppfyllelsen är därför inte optimal.

Sammanfattning av åtgärder för utveckling

Åtgärder för utveckling	Ansvarig
Utvärdering av övergångar	Utvecklingsenheten
Tema- och projektarbete där flera verksamheter deltar	Rektor
Tydliggöra innehållet på individnivå i överlämningen	Rektor
Tydliggörande av hur barnens erfarenheter på profilmörskolor ska tas tillvara	Rektor
Gemensam kompetensutveckling	Rektor
Nätverksarbete	Rektor

Tabell 19.

Grundskola

I Svedala kommun finns 7 grundskolor, varav en 7-9 skola, en F-9 skola, en F-3 skola, en 4-9 skola och fyra F-6 skolor. Grundskolechefen har arbetsledaransvar för rektorerna på respektive skola.

Grundskolor	Ort
Baraskolan, F-3	Bara
Centralskolan, 7-9	Svedala tätort
Klågerupsskolan, F-9	Klågerup
Kyrkskolan, F-6	Svedala tätort
Marbäcksskolan, F-6	Svedala tätort
Roslättsskolan, F-6	Svedala tätort
Röda skolan, F-6	Svedala tätort
Spångholmsskolan, 4-9	Bara

Tabell 20.

Kunskaper

Nationella mål och riktlinjer

Läroplanen, kursplaner och betygskriterier för grundskolan anger mål att uppnå den minimivå av kunskaper som alla elever ska uppnå det tredje, femte och det nionde skolåret. Målen uttrycker en grundläggande kunskapsnivå i ämnet vid dessa båda tidpunkter. Mål att uppnå för det nionde skolåret ligger till grund för bedömningen om en elev ska få betyget Godkänd.

Angreppssätt/resultat/analys

Resultat på nationella prov och betygsresultat är ett mått på måluppfyllelse. Viktigt att beakta är att betygsresultaten och resultaten på nationella prov normalt sett varierar över åren. Orsaker som kan påverka resultaten är bl a fördelningen mellan pojkar och flickor, andel elever med utländsk härkomst, föräldrarnas utbildningsnivå, hemmiljön och arbetsprocessen som pågår på skolan (se diagram 4 under rubriken "förutsättningar"). Förändringar i resultatet kan därmed inte enbart härledas från skolans insatser.¹⁹ Det är därför svårt att avgöra om det är insatta åtgärder som lett till ett förbättrat resultat. Kvaliteten på åtgärderna i skolan är dock fortfarande en mycket viktig faktor. Skolans skicklighet kommer till uttryck när det visar sig i vad mån man lyckats kompensera för och anpassa skolan till de olika förutsättningar eleverna bär med sig.

Resultaten på nationella prov och måluppfyllelse i Svedala kommun redovisas i bilaga 1. Som framgår har andelen elever som nått målen i alla ämnen ökat år 2009, så även genomsnittligt meritvärde och behörighet till gymnasiet. Meritvärdet och andel elever som uppnått målen i alla ämnen ligger dock under det förväntade meritvärdet och förväntad andel elever som uppnått målen.

I det följande beskrivs de angreppssätt/åtgärder kommunen valt för att förbättra måluppfyllelsen.

1) Elevernas läsförmåga påverkar deras resultat i alla ämnen. Verksamhetsområde Utbildning påbörjade en satsning i språk redan 2003 genom att

- utbilda språkbud i förskolan
- bilda nätverk med språket som fokus

¹⁹ Skolverket. SALSA – Skolverkets arbetsverktyg för lokala sambandsanalyser – ett användarstöd. Dnr 2000:137

- införa screeningtester
- utveckla skolbiblioteken
- att kompetensutveckla inom ämnet
- Utökad uppföljning av elevernas resultat från tidig ålder (för att kontrollera att rätt metoder används)

Resultaten av insatserna är goda (se kvalitetsredovisning 2007), men har inte gett tillräcklig effekt. Den kartläggning av åtgärdsprogram som genomförts av Utbildningsenheten 2008 visar att de flesta åtgärdsprogrammen rör läs- och skrivsvårigheter. Screeningstesterna som genomförts sedan 2003 visar inte på något förbättrat resultat. I årskurs 7 har 74-82 procent av eleverna uppnått önskvärd nivå under perioden 2002-2008. Resultaten varierar också mellan skolorna, framförallt i de lägre åldrarna, vilket visar på att skolorna i kommunen inte är likvärdiga.

Verksamhetsområde Utbildning har därför under året koncentrerat sin kvalitetsstyrning på elevernas läsförmåga. I detta utvecklingsarbete ingår bl a

- Införande av evidensbaserade metoder införs i kommunens skolor från tidig ålder (förskola, förskoleklass, år 1-3). (Forskningsresultat visar att många svenska skolor använder metoder som inte ger tillräckligt bra resultat när det gäller läsinlärning.²⁰)
- Kompetensutveckling inom området "språklig medvetenhet" för alla förskollärare i förskolan. (Tidigare har språkbud i förskolan erhållit kompetensutveckling)
- Införande av ett gemensamt material som lärare kan använda för att följa elevernas läsutveckling – Skolverkets Nya Språket lyfter i förskoleklass till årskurs 5 och Språket på väg i årskurs 6-9. Användning av materialet innebär att elevernas utveckling följs kontinuerligt under längre tid. Materialet tydliggör elevernas progression i språkutveckling och utgör ett stöd för bedömning av elevers målpuppfyllelse och utgår från kursplanerna
- Utvärdering av nuvarande screeningtester och införande av tester som garanterar att alla delar i läsutvecklingen mäts. (Så att inte något barn med lässvårigheter förblir oupptäckt)
- Utvärdering av skolbiblioteken
- Revidering och implementering av handlingsplan för läs- och skrivutveckling
- Införande av Kompateket (kompensatoriska hjälpmedel)
- Införande av intensivträningsslag för elever som har lässvårigheter (Rydaholmsmodellen)
- Fortbildning inom området dyslexi

En rad åtgärder har också genomförts som rör samtliga ämnen eller andra områden än "svenska".

2) De åtgärdsprogram som skrivs har inte utnyttjats på ett effektivt sätt. Den kartläggning och analys av åtgärdsprogrammen som Utbildningsenheten genomförde 2008 visade bl a att:

- Mallen för åtgärdsprogram stöder inte ett inkluderande förhållningssätt
- Förväntningarna på specialpedagogerna är att de ska lösa alla problem. Specialpedagogernas kompetens används därför inte på rätt sätt.
- Kunskap brister vad gäller hur och varför man ska skriva åtgärdsprogram

Utbildningsenheten har arbetat fram en handlingsplan för att lösa dessa problem under 2009. Specialpedagogerna har spridit kunskap om hur och varför man ska skriva åtgärdsprogram och hur man kan arbeta med inkludering i klassrummet. Det är också viktigt att synliggöra och sprida olika metoder som fungerar väl. Därför har en "verktygslåda" skapats med goda exempel som kan användas av alla. Resursenheten har också utvecklat mallen för åtgärdsprogram och rektorerna har

20 Skolverket. (2007). Vad händer med läsningen? En kunskapsöversikt om läsundervisningen i Sverige 1995-2007.

tydliggjort specialpedagogernas uppdrag. Åtgärdsprogrammen skall återigen kartläggas för att utvärdera om insatserna fått någon effekt.

3) I idrott och hälsa har endast 88 procent uppnått målen i årskurs 5. Detta beror på att alla inte kan simma. Simundervisningen behöver stödjas och temperaturerna på utomhusbaden kommer därför att höjas och öppettiderna förlängas.

4) Det har visat sig att mottagande gymnasieskola²¹ i kommunen ser skillnad i faktiska kunskaper hos elever som har samma betyg, och att det därmed finns behov av stödinsatser för vissa elever. Det tyder på att insatser sätts in för sent eller att insatserna inte är de rätta. Det tyder också på att bedömningen av elevernas resultat inte är likvärdig.

En grupp rektorer har tagit fram en gemensam handlingsplan för överlämningar från förskola till gymnasium. I planen finns riktlinjer för elevernas progression och erfarenhetsutbyte mellan de olika verksamheterna samt riktlinjer som ska säkerställa att all kunskap om barn/eleverna tas tillvara vid övergångar. Övergångarna som utvärderades i kvalitetsredovisning 2007 ska åter utvärderas för att utröna om handlingsplanen gett någon effekt.

Analysarbetet behöver dock stärkas ytterligare för att garantera att rätt metoder används, dvs evidens- och forskningsbaserade metoder som visat sig har garanterad och långsiktig effekt. Rektorerna skall därför stödjas i analysarbete och pedagogisk ledning av Växjö universitet för att därigenom kunna utmana till utveckling och förbättring.

5) För att utveckla de pedagogiska metoderna har matematikutvecklare samt läs- och skrivutvecklare utsetts vars uppdrag är att stödja lärarnas lärprocesser i svenska och matematik. I detta uppdrag ingår att introducera Skolverkets diagnosmaterial Nya språket lyfter i åk 1-5, Språket på väg och diagnosmaterial och analyschema Diamant i matematik i åk 6-9. Utvecklarna kommer att ingå i ett kommunövergripande nätverk som ska ha erfarenhetsutbyte.

6) En viktig faktor som påverkar måluppfyllelsen är elevernas kunskap om undervisningens mål och vad som krävs av dem för att få olika betyg. Enligt en nationell utvärdering av skolan, NU 2003, anser en stor andel elever att de inte är informerade om undervisningens mål och vad som krävs av dem för att få olika betyg. Samtidigt tycks återkopplingen på utförda prestationer inte vara tillräcklig i flera ämnen. En enkätundersökning som genomfördes hösten 2007 och 2009 visar samma tendens i Svedala kommun.

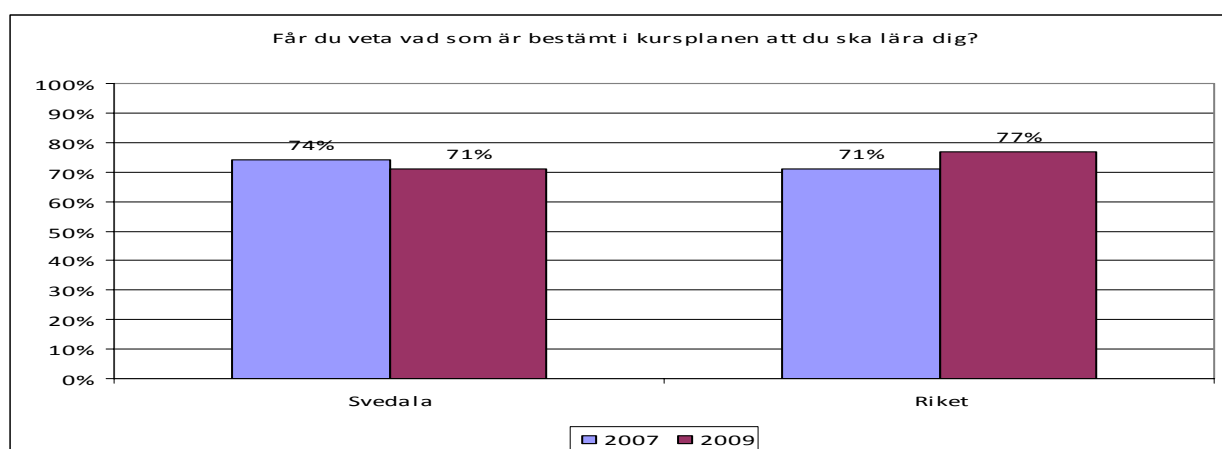

Diagram 17.

21 Ca 30 procent av eleverna i Svedala kommun går på gymnasiet i kommunen, Nils Fredriksson utbildning.

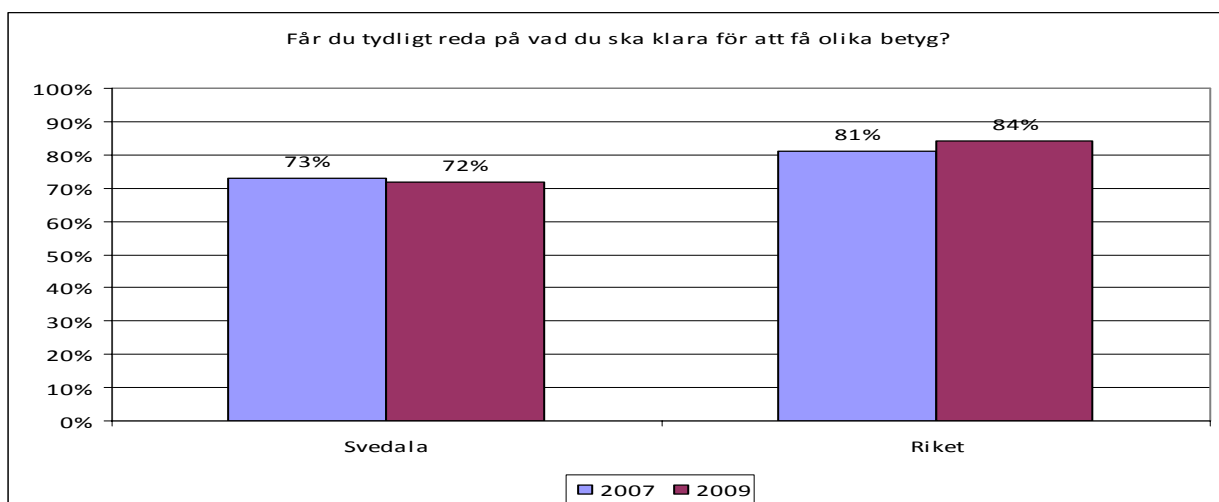

Diagram 18.

Därtill visar en utvärdering av övergångar som gjordes 2008 att kunskapen om att tänka och uttrycka sig i måltermer varierar mellan skolor. Som nämndes under föregående punkt kan man också på gymnasieskolan i kommunen se skillnad i faktiska kunskaper hos elever som har samma betyg, men kommer från olika avlämnande grundskolor.

För att komma till rätta med dessa problem påbörjades år 2007 den s k kunskapsatsningen där lärare från förskoleklass till årskurs 9 deltar. Syftet med satsningen är att förbättra lärarnas förmåga att tydliggöra elevens väg mot måluppfyllelsen och för att skapa förståelse för att förskollärare och lärare i de lägre åldrarna är med och formar den utveckling som leder fram till hur eleven presterar i årskurs 8 och 9 har arbetet med betyg.

Målet är att lärarnas syn på kunskap ska bli tydligare i mötet med eleverna och att därigenom elevens väg mot måluppfyllelse ska bli tydligare, vilket i sin tur leder till ökad måluppfyllelse. Kunskapsatsningen har fortsatt under år 2009.

7) En grundläggande förutsättning organisationen är kompetensen. Flera utredningar visar på att medarbetarnas kompetens är avgörande för barnens/elevernas måluppfyllelse.²² En kartläggning som genomförts under året visar att det i de lägre skolåren finns lärare som undervisar i andra ämnen än sitt huvudämne. Exempelvis finns lärare som undervisar i läsinläring som inte har rätt kompetens. För att lösa detta problem kommer kompetensutveckling och omorganisation att ske på arbetslagsnivå. En kartläggning behöver också genomföras i andra ämnen, t ex matematik för att garantera att alla lärare som undervisar i matematik har adekvat utbildning.

8) Flera nationella utredningar visar på att elevernas kunskap har försämrats generellt sett när det gäller matematik.²³ I Svedala kommun ligger både resultaten på nationella prov och betygsresultaten över riksgenomsnittet, men problemet med försämrade matematikkunskaper har även uppmärksammats i Svedala kommun. I de lägre årskurserna varierar också resultatet mellan skolorna, vilket innebär ett utvecklingsarbete som leder till ett mer likvärdigt resultat.

22 T ex Skolverkets rapport 282:2006 Lusten och möjligheten - om lärarens betydelse, arbetssituation och förutsättningar.

23 TIMSS 2003 (Trends in International Mathematics and Science Study) är en internationell undersökning av elevers kunskap i matematik och naturvetenskap; Nationella utvärderingen av grundskolan 2003. Sammanfattande rapport. Dnr 75:2001:04045

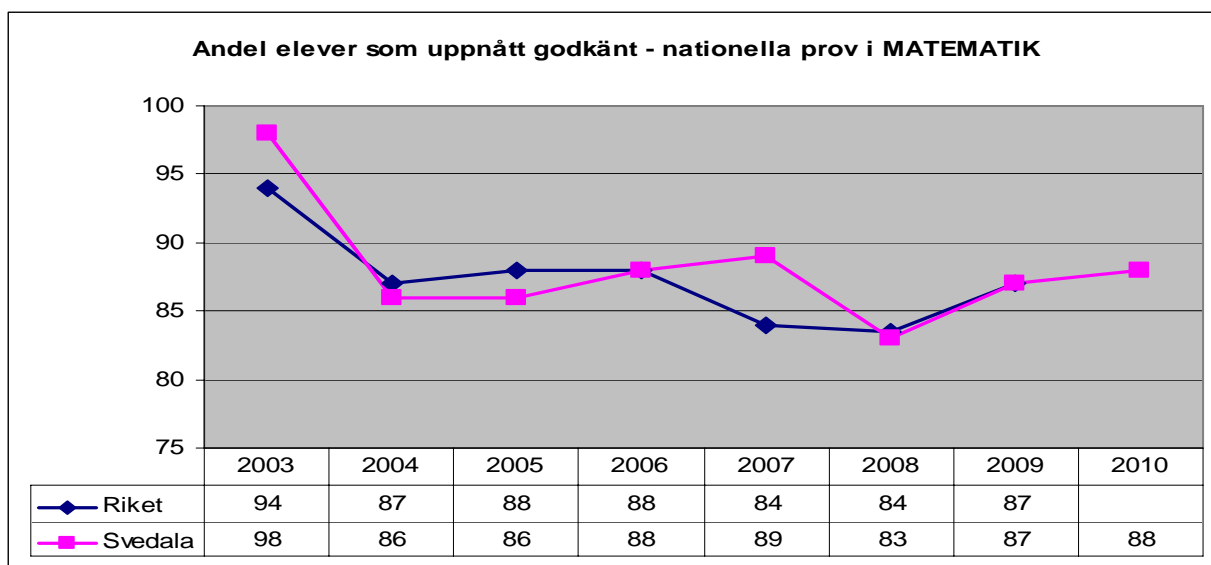

Diagram 19.

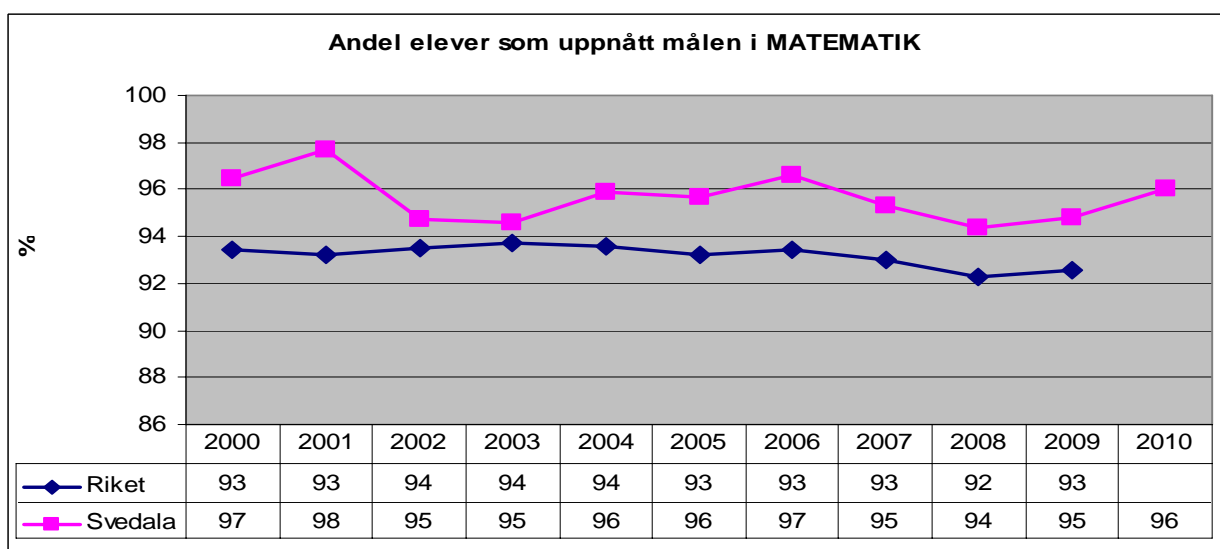

Diagram 20.

För att förbättra resultatet i matematik har kommunen deltagit i matematikprojekt GÖMU "gränsöverskridande matematikundervisning" i samarbete med flera universitet under år 2007 och 2008. Projektet förväntas att ge pedagogerna möjlighet att arbeta med att utveckla sin yrkesprofession och stärka förmågan att använda sin erfarenhet och att utveckla sin förmåga att ta fram och prova nya metoder i undervisningen. De nya arbetsmetoderna förväntas i sin tur leda till att elevernas förståelse och därmed större lust till matematik ökar. I förlängningen förväntas detta att leda till ökad måluppfyllelse i ämnet matematik.

Satsningen har tagits tillvara genom att deltagande förskollärare i förskolan kommer att träffas i nätverk tillsammans med externa resurspersoner för att utbyta erfarenheter, bevaka forskning och utvecklingsarbete kring lärande i matematik och sprida dessa vidare på den egna enheten.

Inom grundskolan tas satsningen tillvara genom att matematikutvecklare har utsetts som bl a har till uppgift att:

- Ingå i ett kommunövergripande F-9 nätverk som skall verka för erfarenhetsutbyte och kontinuitet.
- Hålla sig a jour med senaste forskningen inom matematikområdet.
- Stödja lärarnas lärprocesser i undervisningen.

- Implementera skolverkets diagnosmaterial och analyschema Diamant i årskurs 6-9.
- Vara kommunrepresentant i regionala och nationella nätverk.
- Vara dialogpartner till grundskolechef och utvecklingsledare.

Matematikutvecklarna har också deltagit i learning studies, som är en etablerad undervisnings- utvecklings- och lärarfortbildningsmetod, vilken anses vara den främsta bakomliggande orsaken till de japanska elevernas goda skolresultat.

Vid årets analys av matematikresultaten framkom att analysarbetet behöver stärkas. Matematiklärarna behöver utmanas och utveckling av metoder i förhållande till resultatet utvärderas.

Matematikutvecklarna skall därför få i uppdrag att stödja rektorerna i analysarbetet på skolor för att utmana sina kollegor och utveckla arbetsmetoder som leder till bättre resultat. Som tidigare nämnts kommer rektorerna också att erhålla stöd från universitetet i analysarbetet.

9) Betygsresultaten i de praktisk-estetiska ämnena i Svedala kommun har under en lång period legat under riksgenomsnittet. En analys visar att det låga resultatet till viss del beror på att elevernas resultat inte bedömts på adekvat sätt. Samtliga lärare i dessa ämnen från åk 4-9 har därför under året deltagit i en utbildning som handlar om att bedöma estetiska läroprocesser.

Sammanfattning av angreppssätt/åtgärder som genomförts eller pågår

I följande tabell framgår en sammanfattning av de åtgärder som genomförts för att förbättra resultatet och öka måluppfyllelsen.

Genomförda/pågående åtgärder	Genomfört
Implementering av ett inkluderande förhållningssätt	Pågående
Ledarskapsutveckling	√
Kunskapssatsningen	Pågående
Fortsatt användande och uppföljning/analys av screeningtester	√
Kompetensutveckling "Skriv- och läsutveckling i ett helhetsperspektiv"	√
Utveckling av skolbiblioteken enligt utvecklingsplan	√
Nätverk med språket som fokus	√
Kartläggning och analys av åtgärdsprogram	√
Sammansättning av en arbetsgrupp med rektorer från F-9 i Svedala tätort	√
Handlingsplan för överlämnande från förskola till gymnasium	√
Revidering av handlingsplan för läs- och skrivutveckling	√
Införande av "Nya språket lyfter" på alla skolor	√
Åtgärds paket avseende åtgärdsprogram	√
Läs-/skriv- och matematikutvecklare	√
Införande av evidensbaserade metoder i tidig ålder	Pågående
Matematikprojekt - GÖMU	√
Learning Studies	√

Tabell 21.

Bedömning av måluppfyllelse

Målet är att samtliga elever uppnår godkänt i alla ämnen i årskurs 9. Måluppfyllelsen har förbättrats år 2009. Fortsatta utvecklingsåtgärder krävs för att stärka måluppfyllelsen ytterligare.

Sammanfattning av åtgärder för utveckling

Åtgärder för utveckling	Ansvarig
Utvärdering av satsningen inom skolbiblioteken	Utbildningsenheten
Utvärdering av övergångar	Utbildningsenheten
Fokus ämnet matematik i kvalitetsstyrningen	Utbildningsenheten
Utvärdering kompeteket	Chef resursenheten
Utvärdering av Dyslexiutbildning och utbildning i Rydaholmsmodellen	Utbildningsenheten
Uppföljning av kartläggning av åtgärdsprogram	Utbildningsenheten
Kartläggning kompetens i matematik	Utbildningsenheten
Stöd för fördjupad analys av metoder och arbetssätt	Utbildningsenheten

Tabell 22.

Normer och värden/likabehandlingsplan

Nationella mål och riktlinjer

Enligt Förordning (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet ska likabehandlingsplanen som avses i 6 § lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever redovisas.

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (2006:67) har huvudmannen för verksamheten vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet och har skyldighet att utreda omständigheterna och vidta åtgärder när misstanke finns om att barn eller elev i verksamheten blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling.

Angreppssätt/resultat/analys

Nationella utvärderingar²⁴ visar att mobbning är vanligt förekommande i svenska skolor. Anmälningarna till Barn- och elevombudsmannen (BEO) har ökat kraftigt i Sverige. Skolinspektionens rapport 2010:1, "Skolors arbete vid trakasserier och kränkande behandling" visar att nolltoleransen inte fått genomslagskraft på skolor där trakasserier är vanligt.

I det följande beskrivs de angreppssätt/åtgärder kommunen valt för att förbättra måluppfyllelsen.

Svedala kommun genomför sedan år 2007 regelbundet trivselenkäter på alla enheter. Trivselenkäten fungerar som ett uppföljningsinstrument och ger en indikation på om de åtgärder som sätts in ger effekt. Resultatet för kommunen visar en förbättring i förhållande till föregående års resultat. Resultatet kan dock utvecklas ytterligare, framförallt i årskurs 7-9. Nationella mätningar visar på samma problematik, dvs ett sämre resultat i de högre årskurserna. En orsak är att förutsättningarna är annorlunda i de äldre årskurserna, t ex att eleverna befinner sig i en utvecklingsfas i tonåren och att lärarna inte alltid känner sig förtrogna efter avslutad utbildning att arbeta med den relations- och attitydproblematik som kan uppstå.

Utvärderingar har visat att det inte finns tydliga riktlinjer för värdegrundsarbetet. Metoderna som används, t ex SET och Lions Quest används inte konsekvent av alla och de äldre årskurserna tar inte över värdegrundsarbetet som pågår i de lägre åldrarna. Metoderna används heller inte komplett utan bara delar av dem. Arbetslagens utvärdering via BRUK av värdegrundsarbetet visar att personalen inte

24 Exempelvis Attityder till skolan 2007 och 2009; Folkhälsoinstitutets enkät 2009

reagerar konsekvent vid varje antydning till ovänlighet eller nedsättande beteende elever emellan och att personalen inte alltid föregår med gott exempel. En orsak till detta kan förutom otydliga riktlinjer vara att det inte regelbundet förs diskussioner om värdegrundsfrågor förhållningssätt och bemötande.

För att skapa tydliga riktlinjer krävs att alla skolor genomsyras av en gemensam syn på faktorer som värdegrundsfrågor, förhållningssätt och språk i mötet med personal och elever.

Värdegrundsfrågorna behöver lyftas upp i olika forum – medarbetaresamtal, arbetsplatsträffar, anställningsintervjuer, föräldraråd, elevråd, mentorstid och i det dagliga mötet med eleverna. Det kräver att organisationen ses över så att tid skapas för diskussioner dessa faktorer.

För att stödja en gemensam syn och tydliggöra att värdegrundsarbete inte är valbart finns behov av en gemensam metod för förebyggande arbete som följer barnen från förskola till årskurs 9. Det krävs att en organisation skapas som är till för eleverna och där mötet med eleverna fokuseras och där elever och lärare tillsammans arbetar mot gemensamma mål när det gäller värdegrundsfrågor.

Allt värdegrundsarbete måste bygga engagerade vuxna som skapar förtroendefulla relationer och har höga förväntningar. Verksamhetsområde Utbildning har därför fokuserat de äldre årskurserna och relationsbyggnad i sitt värdegrundsarbete. Utbildningsutskottets värdegrundsår 2009 har fungerat som stöd i detta utvecklingsarbete.

Varje skola tar ett ansvar för att utveckla värdegrundsarbetet. Skolorna har under år 2009 bl a arbetat med följande åtgärder:

- Handlingsplan för värdegrundsarbete för att skapa tydliga riktlinjer
- Diskussion om införande av metoder som ger lärarna stöd i det förebyggande arbetet och i mötet med eleverna.
- Tydliggörande av lärarnas uppdrag när det gäller värdegrundsfrågor
- Rektorer har målinriktat tagit upp värdegrundsfrågor i olika forum - medarbetaresamtal, arbetsplatsträffar, anställningsintervjuer, föräldraråd, elevråd, mentorstid och i det dagliga mötet med eleverna.
- Riktade utbildningsinsatser och handledning för lärare på de skolor som har störst behov.
- Föreläsningar/föreläsningar som utgångspunkt för diskussioner om värdegrundsfrågor med eleverna. Med statsbidraget "Skapande skola" har professionella kulturaktörer och kulturpedagoger tillsammans med lärare gett elever möjlighet till personlig utveckling och inspiration inom värdegrundsområdet.
- Varje skola har arbetat med att tydliggöra för eleverna hur skolan arbetar med förebyggande arbete.
- Varje skola utvärderar och uppdaterar årligen sin likabehandlingsplan.

Värdegrundsarbetet är också en samhällsfråga. Det som sker på elevernas fritid påverkar det som händer under skoldagen. Det finns därför behov av ett utökat samarbete med polis, kyrka, affärsidkare och socialtjänst samt att samla föräldrarna för diskussion kring förhållningssätt. Ett nätverk har startats upp i en av kommunens tätorter. Under nästa år ska nätverk startas upp i övriga tätorter.

Det intensiva arbetet kan vara en orsak till att resultatet på årets attitydundersökning har förbättrats. En större andel elever anser att skolan arbetar aktivt för att motverka mobbning och annan kränkande behandling och andel elever som anger att de blir mobbade eller trakasserade alltid eller ofta har minskat i de äldre åren.

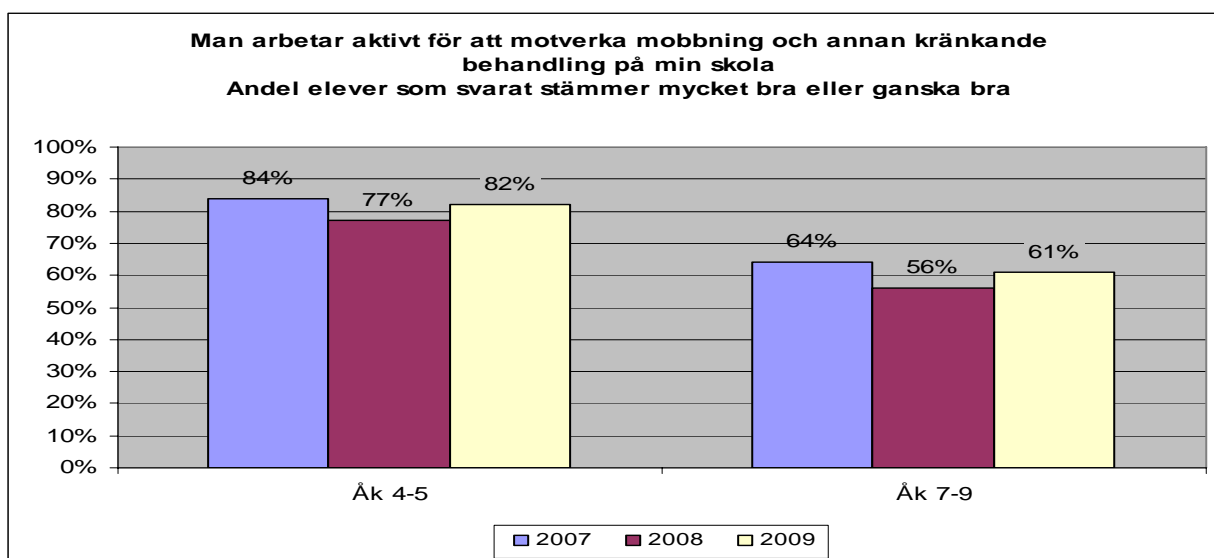

Diagram 21.

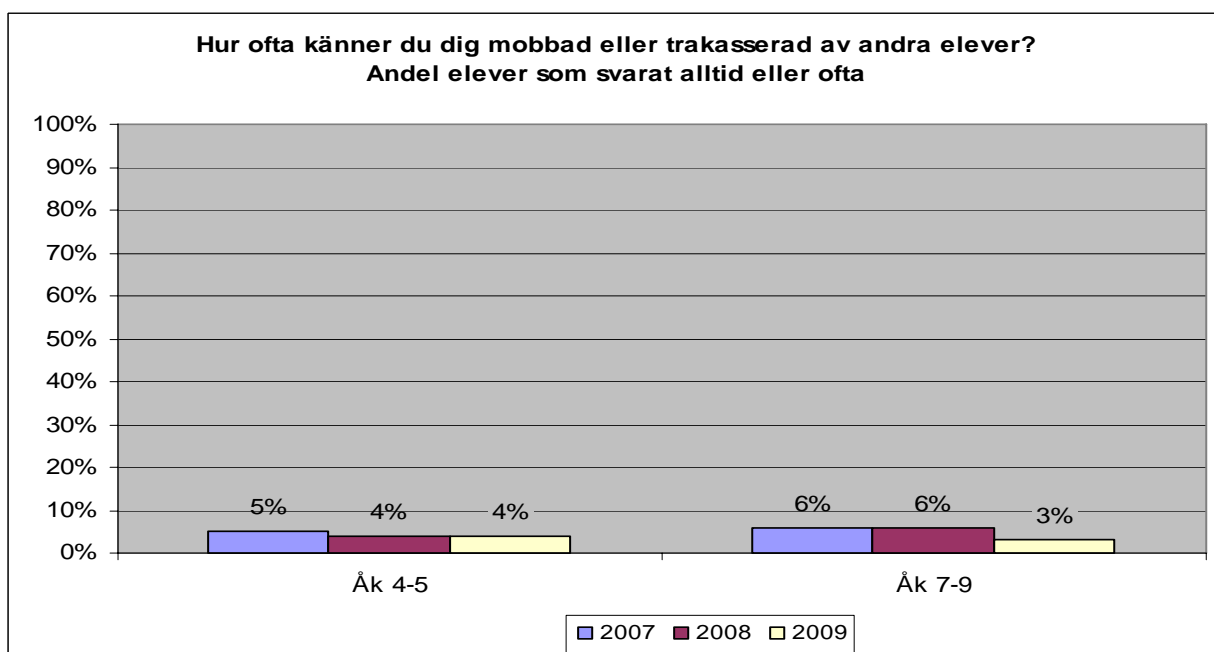

Diagram 22.

Det är dock nolltolerans som gäller och värdegrundsarbetet är ett ständigt pågående arbete som måste utvecklas. Arbetet kommer att fortsätta och intensifieras ytterligare bl a genom följande åtgärder

- Framtagande riktlinjer och en handlingsplan för det fortsatta arbetet (grupp har utsetts)
- Benchmarking – hur gör kommuner som har bra resultat?
- Kartläggning av vilka metoder som används idag
- Utvärdering av värdegrundsarbetet i arbetslagen via BRUK och skolinspektionens rapport
- Större delaktighet för elever vid uppföljning av enkätresultat
- Revidering av likabehandlingsplaner med hjälp av skolverkets webbverktyg för att garantera att riktlinjerna för likabehandlingsplanen

Sammanfattning av angreppssätt/åtgärder som genomförts eller pågår

I följande tabell framgår en sammanfattning av de åtgärder som genomförts för att förbättra resultatet och öka måluppfyllelsen.

Genomförda/pågående åtgärder	Genomfört
Upprättande av likabehandlingsplan på alla enheter	✓
Val av gemensam metod för förebyggande arbete	✓
Ökat fokus på värdegrundsfrågor i olika forum	✓
Kompetensutveckling för lärare och rektorer	✓
Tydliggörande av lärares uppdrag i värdegrundsfrågor	✓
Föreläsningar/föreläsning som behandlar värdegrundsfrågor	✓
Utökad samarbete med olika aktörer i samhället och dialog med föräldrar	✓
Upprättande av handlingsplan för värdegrundsarbetet	✓
Tydliggöra likabehandlingsplan och värdegrundsarbete för eleverna	✓
Arbete med olika modeller för att förebygga och hantera mobbning	✓
Nätverk	✓

Tabell 23.

Bedömning av målpuppfyllelse

Målpuppfyllelsen har förbättrats enligt genomförda enkäter. Eftersom det är nolltolerans som gäller är värdegrundsarbetet ett arbete som ständigt måste fortgå.

Sammanfattning av åtgärder för utveckling

Åtgärder för utveckling	Ansvarig
Uppstart fler nätverk	Fritidschef
Kartläggning och Benchmarking	Utsedd grupp
Utvärdering av värdegrundsarbetet	Utvecklingsenheten
Framtagande av handlingsplan	Utsedd grupp
Revidering av likabehandlingsplaner med hjälp av skolverkets webbaserade verktyg	Rektorer
Elevers delaktighet vid analyser av resultat	Rektorer Utvecklingsenhet

Tabell 24.

Kommunal vuxenutbildning

Vuxenutbildningen i Svedala kommun har funnits sedan slutet av 1960-talet. Verksamheten ger utbildning inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning samt SFI. Inom grundläggande vuxenutbildning erbjuds svenska, svenska som andraspråk, matematik, engelska och datorkunskap. Den gymnasiala vuxenutbildningen omfattar kurser inom kärnämnen och karaktärsämnen inom barn- och fritidsprogrammet och omvårdnadsprogrammet. Det s k collegeåret ger möjlighet för studerande att söka till studier på högskolenivå och universitetsnivå parallellt med studier inom vuxenutbildningen. I samarbete med Trelleborg och Vellinge kommun ges telebildkurser, t ex svenska C, samhällskunskap B, historia B, religionskunskap B samt internationell ekonomi.

Sfi-undervisning ges inom studieväg 2 och 3.²⁵ Kommunen bedriver inte utbildning inom sfi, studieväg 1 i egen regi utan de studerande får sin undervisning i andra kommuner, främst Malmö. Samma gäller för studerande inom sörvux.

Vuxenutbildningen tillämpar kontinuerligt intag och erbjuder validering med inriktning mot vård och datorkunskap. Utbildningen är kursufformad och det finns möjlighet för studerande att kombinera studier på olika nivåer. Kurser inom karaktärsämnen samläses med gymnasieungdomar.

Gymnasieskolan befinner sig i samma byggnader som den kommunala vuxenutbildningen och kvalificerad yrkesutbildning. Verksamheten leds av en rektor tillika gymnasiechef med ansvar för samtliga gymnasiefrågor. Under hösten 2008 provas en organisation där rektor och fyra processledare utgör ledningsgrupp.

Normer och värden/likabehandlingsplan

Nationella mål och riktlinjer

Enligt Förordning (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet ska likabehandlingsplanen som avses i 6 § lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever redovisas.

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (2006:67) har huvudmannen för verksamheten vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet och har skyldighet att utreda omständigheterna och vidta åtgärder när misstanke finns om att barn eller elev i verksamheten blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling.

Resultat

Resultaten på en enkätundersökning som genomförts inom komvux visar att inga elever känner sig mobbade "alltid" eller "ofta". Andelen har sjunkit från 2 till 0 procent jämfört med förra årets mätning.

---

25 Studieväg 1 - för den som har ingen eller kort skolgång från ditt hemland. Studieväg 2 med långsam eller normal studietakt. Studieväg 3 med snabb studietakt för dig med mycket god studievana och förmåga att arbeta självständigt.

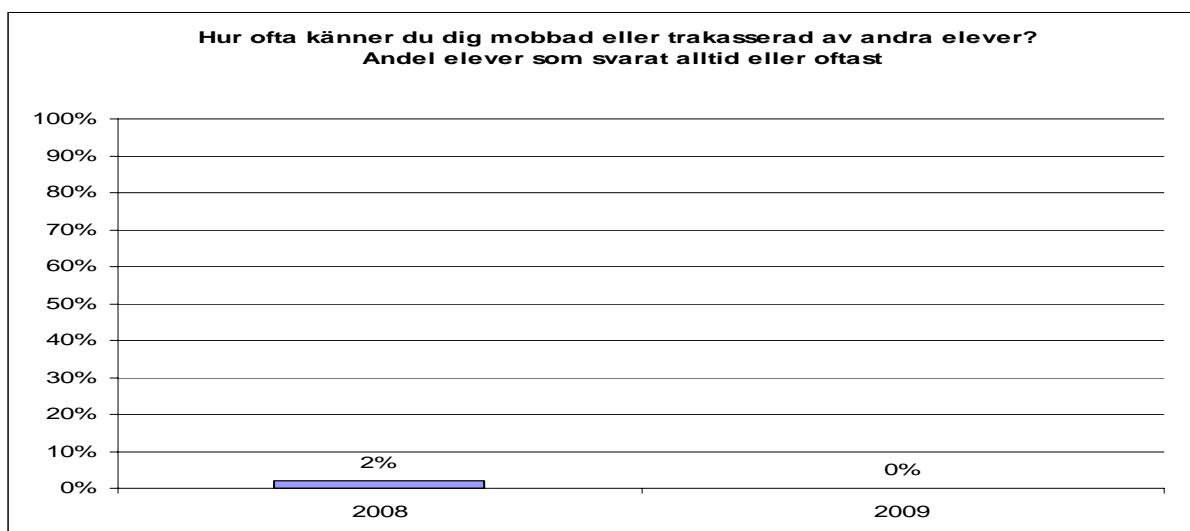

Diagram 23.

71 procent av eleverna tycker att det stämmer mycket eller ganska bra att skolan arbetar aktivt för att motverka mobbing. Andelen har ökat med 20 procent sedan föregående mätning.

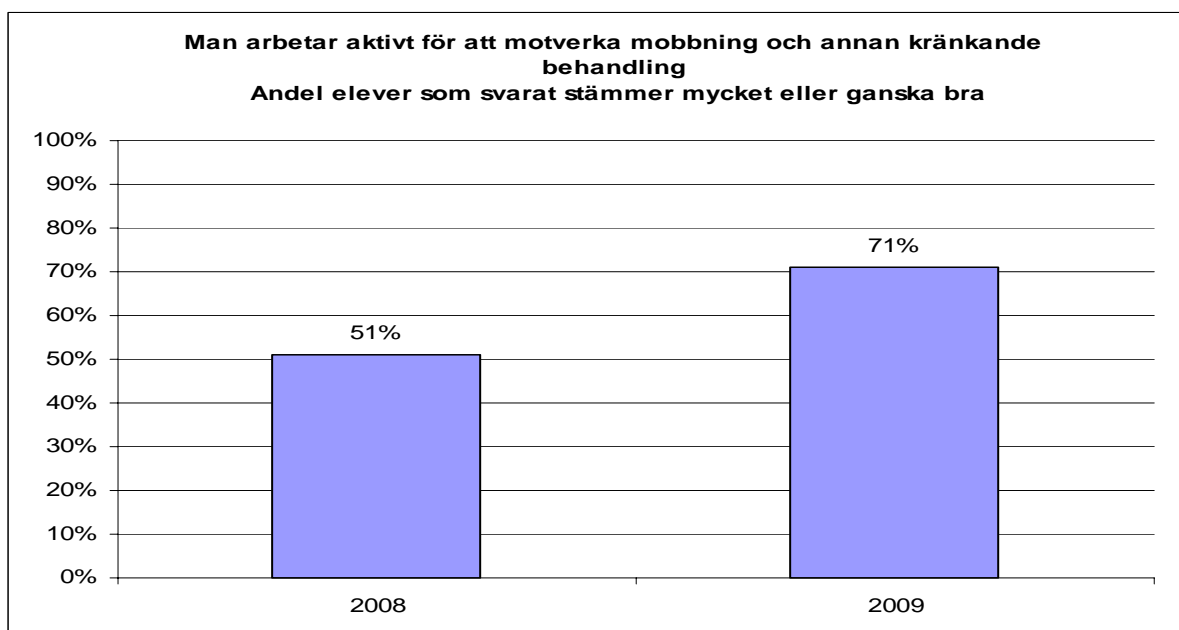

Diagram 24.

Analys/åtgärder för utveckling

Eftersom kommunen endast har en gymnasieskola är det inte möjligt att på en övergripande nivå generalisera resultat och analys för gymnasieverksamheten på samma sätt som för förskolorna och grundskolorna. Rektor på gymnasieskolan ges därför i uppdrag att genomföra en analys av värdegrundsarbetet och föreslå åtgärder för utveckling.

Kunskaper

Nationella mål och riktlinjer

Läroplanen, kursplaner och betygskriterier för kommunal vuxenutbildning anger mål att uppnå den miniminivå av kunskaper som alla elever ska uppnå. Målen uttrycker en grundläggande kunskapsnivå i

ämnet vid dessa båda tidpunkter. Mål att uppnå ligger till grund för bedömningen om en elev ska få betyget Godkänd.

Resultat

I bilaga 2 framgår resultatet för gymnasial vuxenutbildning A-kurser i engelska, matematik och svenska. Av statistiken framgår andelen elever som uppnått målen överstiger riksgenomsnittet i svenska A och matematik A, men inte i engelska A.

I bilaga 3 framgår att andelen studerande i studieväg 2 och 3 ligger över riksgenomsnittet år 2009

I diagram 16 och 17 framgår att andelen studerande som avbrutit sina studier inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning har varierat de senaste åren. Variationer kan bl a bero på att många studerande avbryter pga att man fått arbete, att kurserna i t ex matematik är svåra och att man byter kurser.

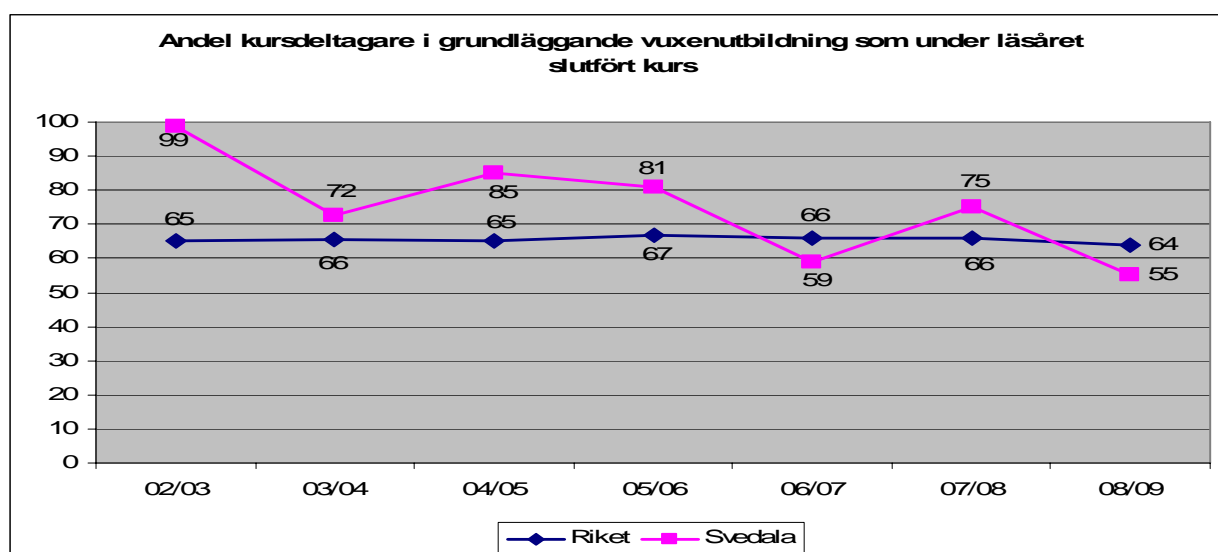

Diagram 25.

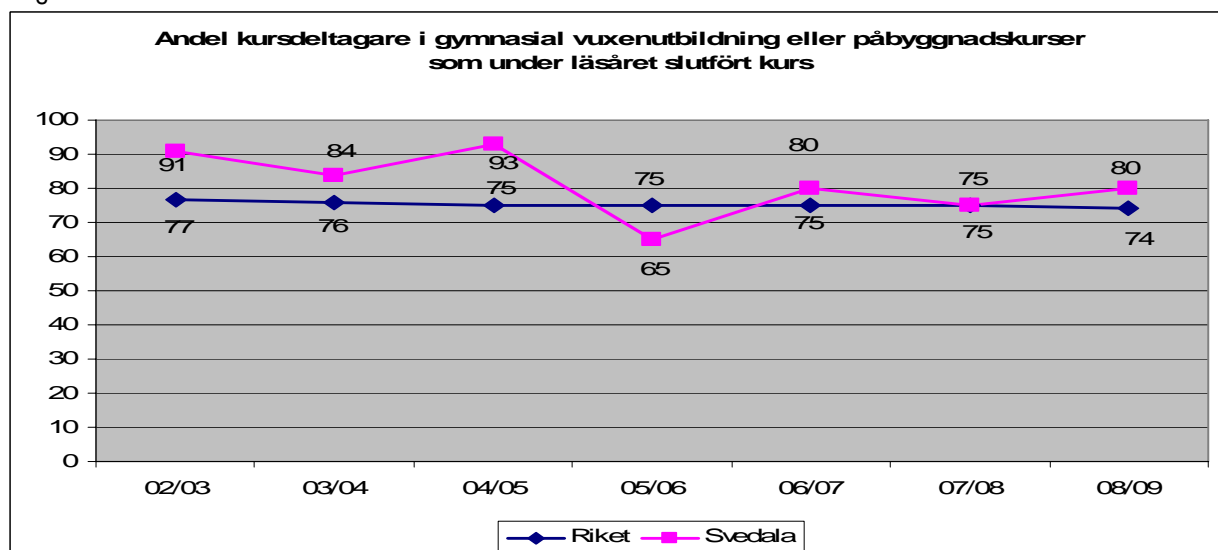

Diagram 26.

Andelen SFI-studerande som avbrutit sin utbildning har sjunkit 2007 och 2008.

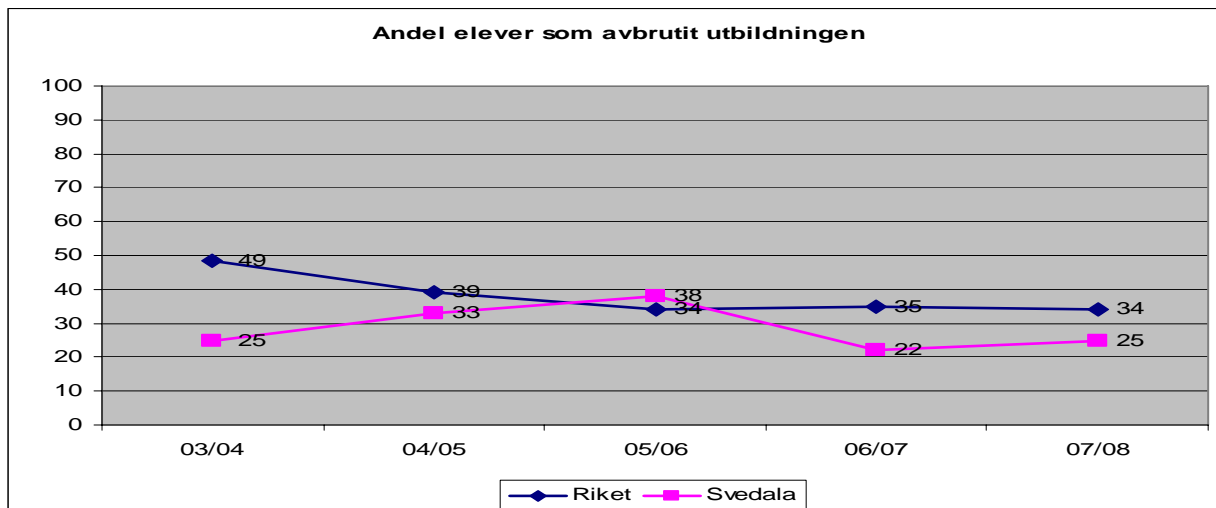

Diagram 27.

Analys/åtgärder för utveckling

Eftersom kommunen endast har en gymnasieskola är det inte möjligt att på en övergripande nivå generalisera resultat och analys för gymnasieverksamheten på samma sätt som för förskolorna och grundskolorna. Rektor på gymnasieskolan ges därför i uppdrag att genomföra en analys av värdegrundsarbetet och föreslå åtgärder för utveckling.

Gymnasium

Gymnasieskolan är beläget central i Svedala. Skolan startade år 2003 och innevarande år finns ca 25 procent av kommunens gymnasieelever i skolan. Skolan erbjuder utbildning inom de nationella programmen barn- och fritidsprogrammet, naturvetenskapsprogrammet, omvårdnadsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet samt teknikprogrammet, s k TeknikCollege i samarbete med Trelleborg och Vellinge kommun., Dessutom finns individuella programmet och ett specialutformat program kallat kombiprogrammet.

I samma byggnader finns även vuxenutbildningen och kvalificerad yrkesutbildning.

Utbildningen är kursutformad och genom kombiprogrammet har eleverna möjlighet att kombinera kurser ur de olika nationella programmen. I flertalet kurser inom karaktärsämnen får eleverna sin undervisning tillsammans med vuxenstuderande.

Verksamheten leds av en rektor tillika gymnasiechef med ansvar för samtliga gymnasiefrågor.

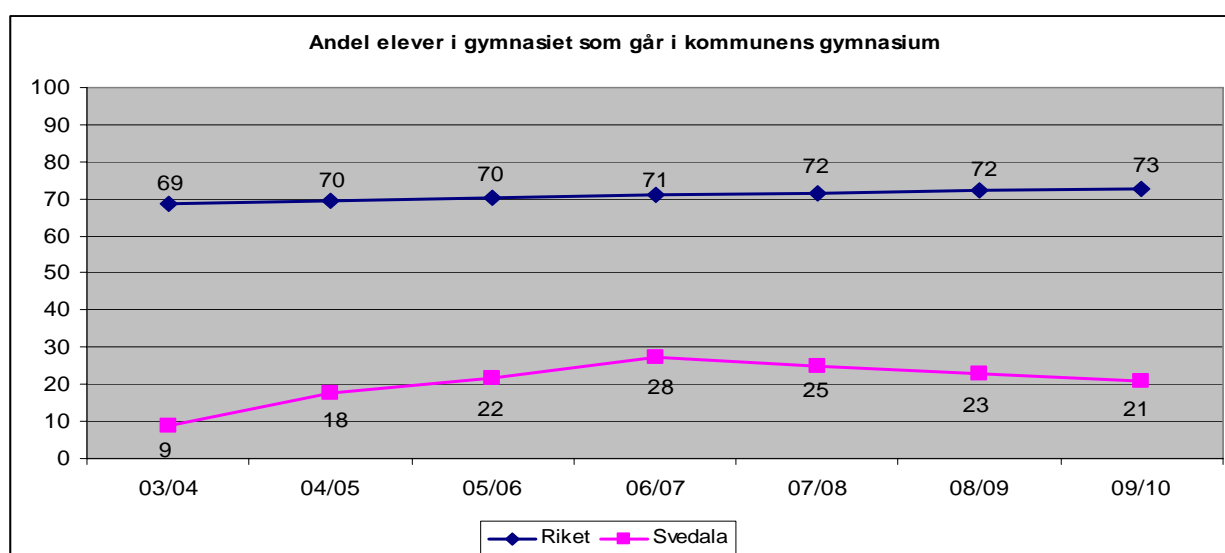

Diagram 28.

Normer och värden/likabehandlingsplan

Nationella mål och riktlinjer

Enligt Förordning (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet ska likabehandlingsplanen som avses i 6 § lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever redovisas.

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (2006:67) har huvudmannen för verksamheten vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet och har skyldighet att utreda omständigheterna och vidta åtgärder när misstanke finns om att barn eller elev i verksamheten blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling.

Resultat

Svedala kommun genomför sedan år 2007 regelbundet trivselenkäter på gymnasiet. Resultatet på årets enkät visar andelen elever som känner sig mobbade eller trakasserade har minskat. 73 procent anser att skolan arbetar aktivt för att motverka mobbning, vilken är en ökning med 5 procent sedan förra mätningen.

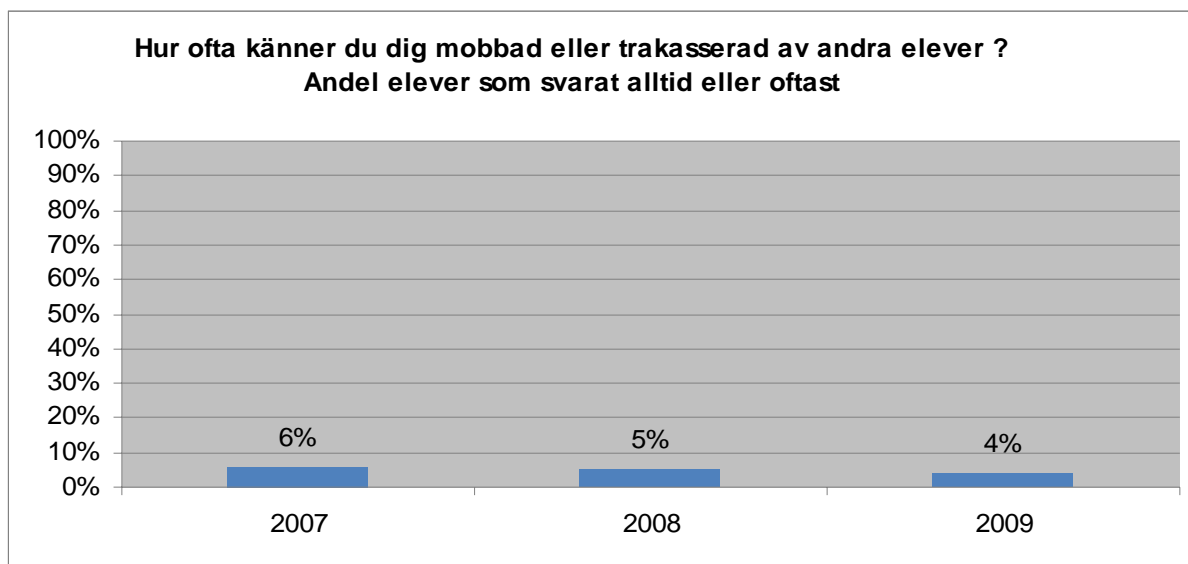

Diagram 29.

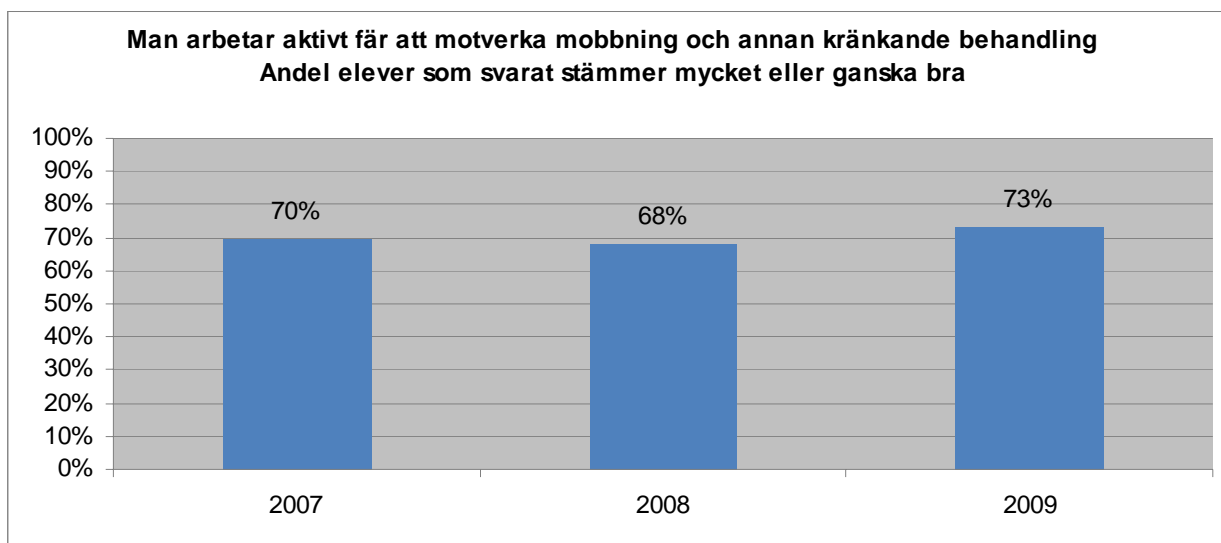

Diagram 30.

*

Analys/åtgärder för utveckling

Eftersom kommunen endast har en gymnasieskola är det inte möjligt att på en övergripande nivå generalisera resultat och analys för gymnasieverksamheten på samma sätt som för förskolorna och grundskolorna. Rektor på gymnasieskolan ges därför i uppdrag att genomföra en analys av värdegrundsarbetet och föreslå åtgärder för utveckling.

Kunskaper

Nationella mål och riktlinjer

Läroplanen, kursplaner och betygskriterier för gymnasieutbildningen anger mål att uppnå den miniminivå av kunskaper som alla elever ska uppnå. Målen uttrycker en grundläggande kunskapsnivå i ämnet vid dessa båda tidpunkter. Mål att uppnå ligger till grund för bedömningen om en elev ska få betyget Godkänd.

Resultat

Första kullen elever i gymnasiet gick ut år 2007. Antal med slutbetyg var 44 och med behörighet till högskola 42.

Resultat mätt i genomsnittligt betygspoäng och behörighet till vidare studier har legat över riksgenomsnittet de tre senaste åren.

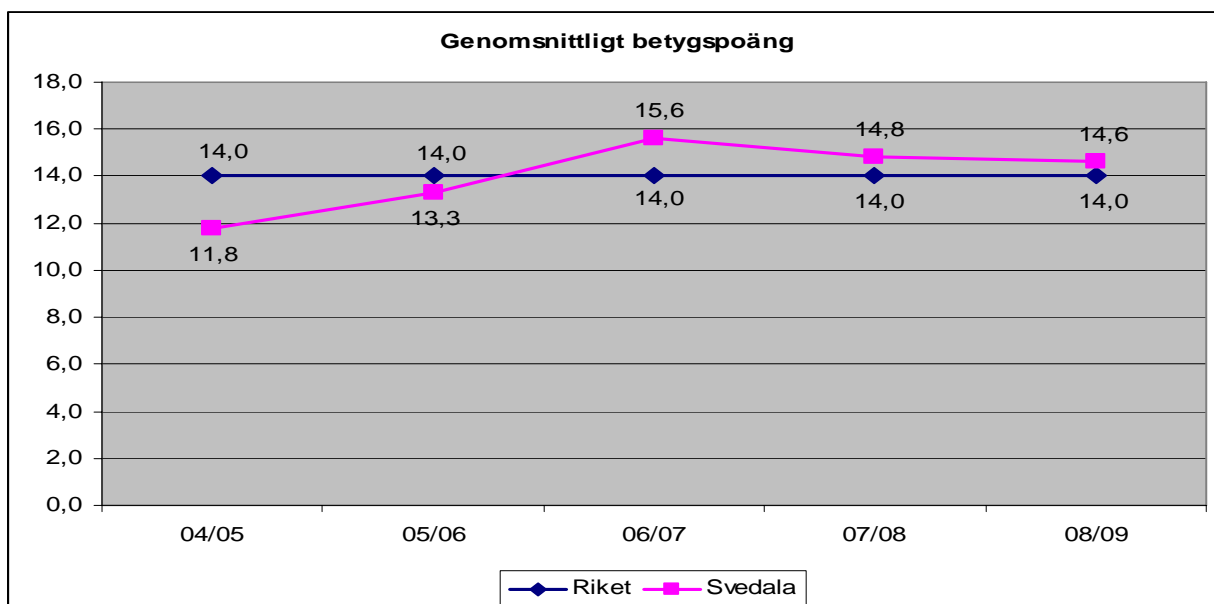

Diagram 31.

Andelen elever med betyget godkänt i kärnämneskurserna låg över riksgenomsnittet år 2005-2007, och under riksgenomsnitt år 2008-2009.

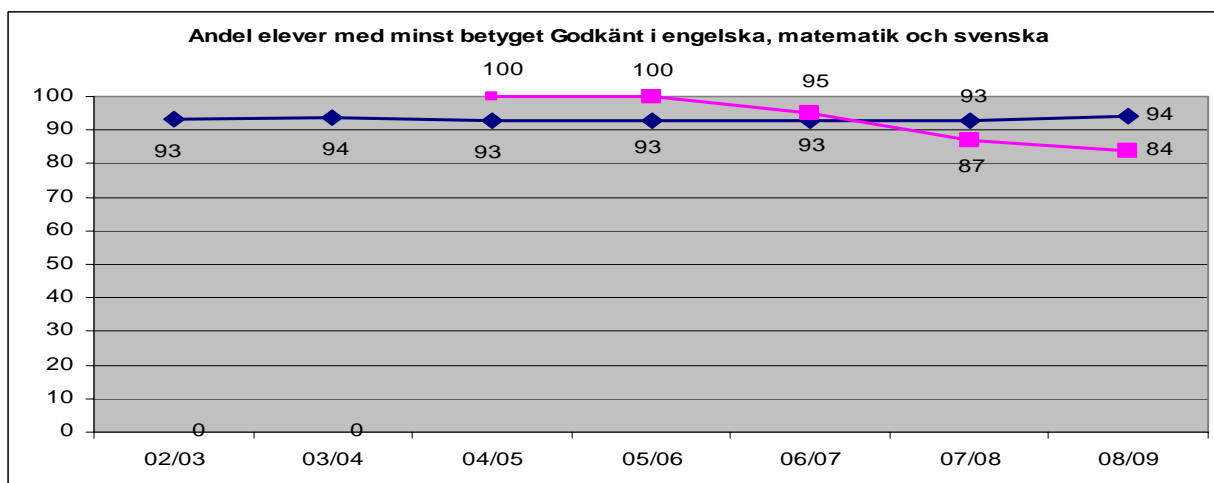

Diagram 32.

Andelen elever som fullföljt utbildningen inom 4 år är lägre än riksgenomsnittet både exklusive och inklusive IV-programmet.

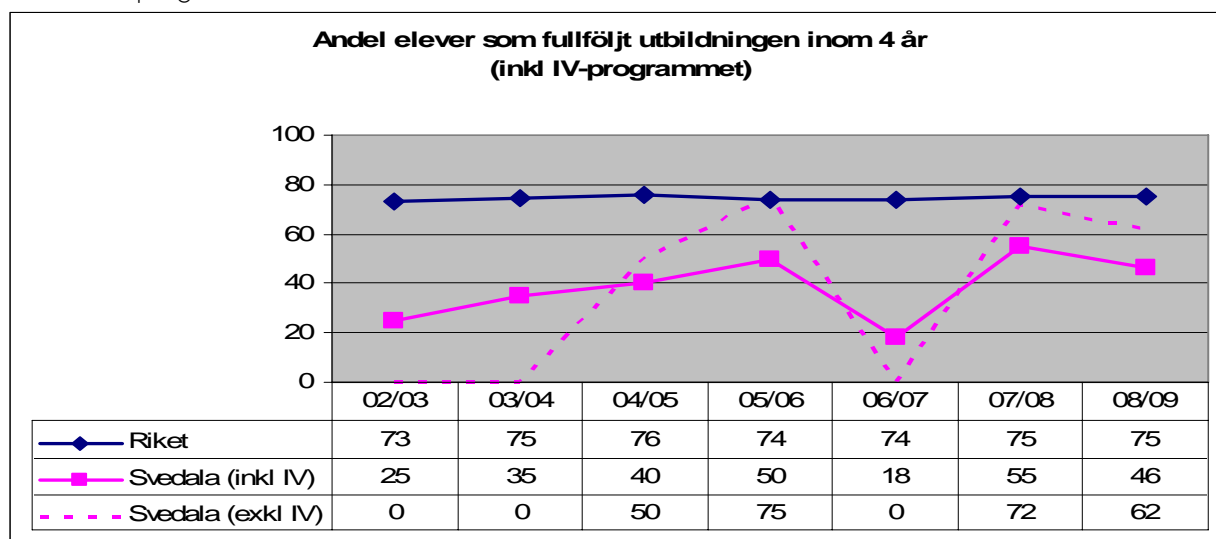

Diagram 33.

Andelen elever med grundläggande behörighet låg över riksgenomsnittet 2005-2007 och sjönk till under riksgenomsnittet 2008 för att återigen stiga över riksgenomsnitt år 2009.

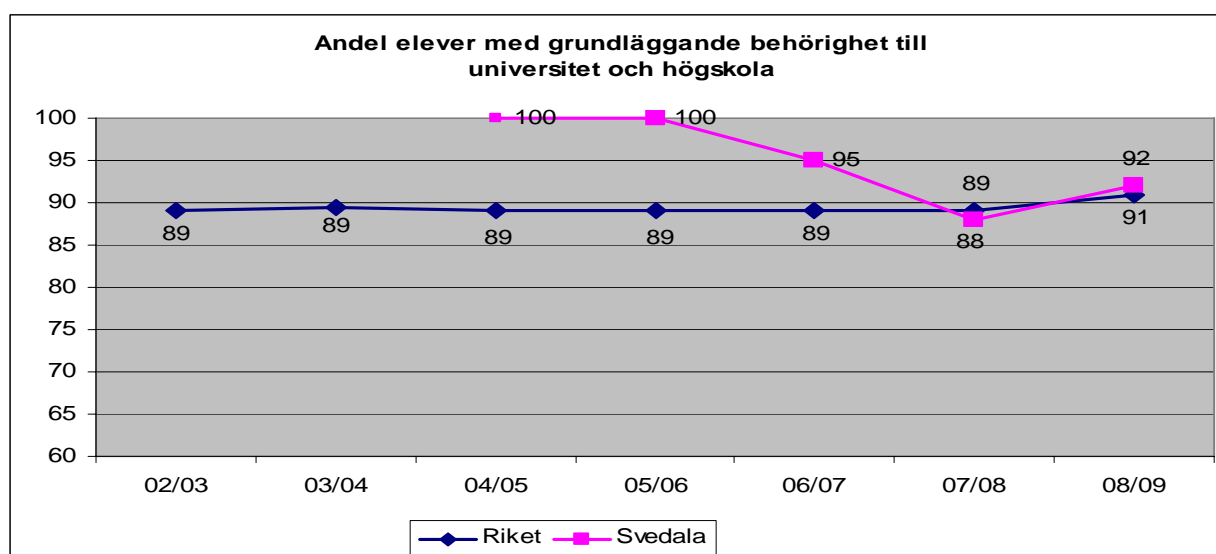

Diagram 34.

Analys/åtgärder för utveckling

Eftersom kommunen endast har en gymnasieskola är det inte möjligt att på en övergripande nivå generalisera resultat och analys för gymnasieverksamheten på samma sätt som för förskolorna och grundskolorna. Rektor på gymnasieskolan ges därför i uppdrag att genomföra en analys av värdegrundsarbetet och föreslå åtgärder för utveckling.

Rektor ges också i uppdrag att utveckla det administrativa systemet så att uttömmande betygsresultat och resultat på nationella prov går att ta fram på ett enkelt sätt.

Särskola

Den obligatoriska särskolan är en egen skolform parallell med grundskola, specialskola och sameskola. Inom särskolan finns träningskola och grundsärskola. Graden av funktionsnedsättning avgör vilken av dessa två barnet tillhör. I grundsärskola går barn med ett lätt eller måttligt begåvningshandikapp. I träningskola går barn med svårare begåvningshandikapp. Barn i särskolan har rätt till ett 10:e skolår. I gymnasiesärskolan finns nationella, individuella och specialutformade program. Dessa är alla 4-åriga. Gymnasiesärskolan är frivillig.

Svedala har samarbetsavtal med Trelleborg, vilket innebär att elever som bedöms tillhöra träningskolan erbjuds skolgång i Trelleborg. Elever som tillhör grundsärskolan får oftast sin skolgång i Svedala, företrädesvis i de integrerade grupper som finns på Roslättskolan (F-6) och Centralskolan (7-9). Gymnasiesärskola finns inte i Svedala.

I Svedala kommun hade 7 elever i grundsärskola år 2009. Elevantalet varierade mellan 8 och 16 under mätperioden 2003-2009. Samtliga elever är integrerade i grundskolan.

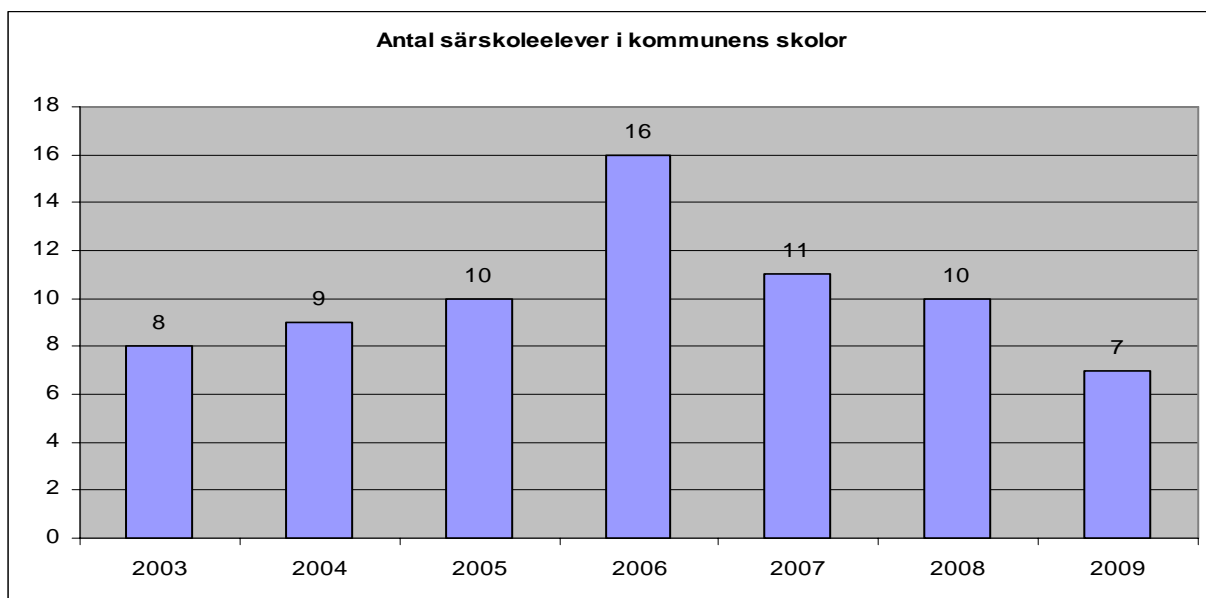

Diagram 35.

Kunskaper

Nationella mål och riktlinjer

Den obligatoriska särskolan har en egen timplan och kursplan. Alla elever i särskolan ska efter att de avslutat skolgången få ett intyg om den utbildning de gått igenom. Intyget kan på begäran av elevens vårdnadshavare kompletteras med ett allmänt studieomdöme. Omdömet ska avse elevens möjligheter att bedriva studier (7 kap. 2 §SärF).

En elev i grundsärskolan ska få betyg om eleven själv eller vårdnadshavarna begär det. Betyg ska i så fall sättas i slutet av varje termin årskurs 8 och i slutet av höstterminen årskurs 9 och 10. Slutbetyg kan sättas efter år 9 eller i förekommande fall år 10. Betygsstegen är Godkänt (G) och Väl godkänt (VG).

Angreppssätt/resultat/analys

I följande tabell visas särskoleelevernas betygsresultat i årskurs 9. År 2006 fanns inte någon avgångsklass i särskolan. I uppnåendemålen för eleverna i särskolan står det att eleverna ska uppnå målen efter sina förutsättningar.

Måluppfyllelsen är mycket god i samtliga ämnen utom Idrott och hälsa samt NO. Orsaken till de låga resultaten i idrott är att några elever valt att inte delta i ämnet. Orsaken till de låga resultaten i NO år 2004 och 2005 är att pedagogerna före diskussion med specialpedagogisk Myndighet 2007 hade en annorlunda bedömning av måluppfyllelsen.

Ämne	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bild	100%	100%		100%	100%	100%
Engelska	100%	100%		100%	100%	100%
Hemkunskap	100%	100%		100%	100%	100%
Idrott och hälsa	100%	80%		67%	50%	100%
Matematik	100%	100%		100%	100%	100%
Musik	100%	100%		100%	100%	100%
NO	67%	60%		100%	100%	100%
SO	100%	100%		100%	100%	100%
Slöjd	100%	60%		100%	100%	100%
Svenska	100%	100%		100%	100%	100%

Tabell 25.

Skoldagen planeras efter varje barns behov och förutsättningar. Personalen är erfaren och specialutbildad och kan variera undervisningen efter varje individs möjligheter. Undervisningen bygger på elevens starka sidor och hänsyn tas till bl a gruppstorlek, arbetsätt, hjälpmedel och behov av särskilt stöd. Extra undervisningstillfällen erbjuds i praktiskestetiska ämnen för de elever som har behov, t ex extra lektioner i idrott för elever i behov av motorisk träning.

Personalen hjälper i samråd med föräldrar till att skapa nätverk kring eleven med habiliteringen, socialen, barn och ungdomspsykiatri och LSS-handläggare.

Måluppfyllelsen är god. Trots detta finns utvecklingsmöjligheter. I det följande beskrivs de åtgärder som enligt genomförd utvärdering behöver genomföras:

- 1) För att kvalitetssäkra mottagande i särskolan finns sedan år 2004 en handlingsplan för mottagande i särskolan och allmänna råd för mottagande i särskolan följs. En handlingsplan finns också upprättad för övergångar för överlämnande mellan särskolorna inom kommunen och mellan kommunens grundsärskola och gymnasiesärskolan. Överlämnandet till gymnasiesärskolan fungerar dock inte tillfredsställande eftersom det utbyte av kunskaper och erfarenheter som läroplanen nämner inte sker. Samarbetet ska därför stärkas och handlingsplanen uppdateras.
- 2) För att tydliggöra elevens väg mot måluppfyllelse deltar alla lärare från förskoleklass till årskurs 9 i den kommunövergripande utbildningen kunskapssatsningen som beskrivs närmare i avsnittet "Grundskola".
- 3) Tidigare uppföljningar av särskolan har visat att de lägre årskurserna har olika timplaner, vilket förorsakat att eleverna befunnit sig på olika nivåer i olika ämnen när de börjat i årskurs 7. För att komma till rätta med detta problem har de lägre årskursernas timplaner synkroniserats under året. En brist som kvarstår när det gäller särskolans timplan är att eleverna antingen inte alls erbjuds elevens

val, i den mening som avses med bestämmelsen, eller erbjuds ett allför begränsat antal ämnen som elevens val. Elevens val ska därför utvecklas så att ämnet uppfyller förordningens krav.

Sammanfattning av angreppssätt/åtgärder som genomförts eller är pågående

I följande tabell framgår en sammanfattning av de åtgärder som genomförts för att förbättra resultatet och öka måluppfyllelsen.

Genomförda/pågående åtgärder	Genomfört
Kunskapssatsningen	Pågående
Synkronisering av timplaner	✓
Handlingsplan för mottagande i särskola	✓
Individanpassad undervisning	✓
Handlingsplan för övergångar och överlämnande	✓

Tabell 26. Genomförda åtgärder.

Bedömning av måluppfyllelse

Måluppfyllelsen bedöms vara mycket god när det gäller kunskapsresultatet.

Sammanfattning av åtgärder för utveckling

I följande tabell framgår en sammanfattning av åtgärder för utveckling.

Åtgärder för utveckling	Ansvarig
Uppdaterad handlingsplan för övergångar till gymnasieskolan	Resursenheten
Elevens val ska utvecklas så att ämnet uppfyller förordningens krav	Rektor
Utveckling av samarbetet med gymnasiesärskolan vid övergångar	Rektor Resursenheten
Kunskapssatsning	Rektorer

Tabell 27. Åtgärder för utveckling.

Normer och värden

Angreppssätt/resultat/analys

Läroplanens mål för det obligatoriska skolväsendet gäller både för grundskola och särskola. Eftersom särskolan är integrerad i grundskolan gäller samma angreppssätt/resultat/analys som i avsnittet "Grundskola". Den utvärdering arbetslagen har gjort av likabehandlingsarbetet som beskrivs i avsnittet "grundskola" har också genomförts av särskolans arbetslag.

Särskolans arbetslag gör bedömningen att särskolan till stor del eller helt och hållet kännetecknas av de kriterier som skattas, vilket innebär att särskolans arbete när det gäller likabehandling bedöms fungera väl. Utveckling av likabehandlingsarbetet kommer dock att ske i enlighet med de åtgärder som beskrivs under avsnittet "Grundskola".

I den enkätundersökning som genomförts i grundskolan år 2007 och 2008 ingår särskolans elever. Det går inte att utläsa resultatet för gruppen särskoleelever eftersom eleverna inte specifikt angett i enkäten vilken skolform de tillhör. Elevantalet i särskolan är så lågt att anonymitet inte skulle kunna garanteras som skolformen särskildes i enkäten.

Eftersom särskolan är integrerad i grundskolan genomförs samma åtgärder som beskrivs under avsnittet "Grundskola".

Skola och hem

Nationella mål och riktlinjer

Enligt särskoleförordningen ska eleverna efter avslutad skolgång få intyg om den utbildning eleverna gått igenom. Om en elevs vårdnadshavare begär det, ska intyget kompletteras med ett allmänt studieomdöme.

Enligt samma förordning kan elev som är mottagen i särskolan få sin undervisning i en klass i grundskolan om berörda rektorer är ensa om detta och elevens vårdnadshavare medger detta

Angreppssätt/resultat/analys

Personal i särskolan samverkar regelbundet med föräldrar vad gäller barnets skolsituation. Skola och föräldrar har ett gemensamt ansvar för barnets kunskapsutveckling. Utvecklingssamtal, åtgärdsprogram och individuella utvecklingsplaner upprättas och dokumenteras skriftligt.

Måluppfyllelsen är god. Trots detta finns utvecklingsmöjligheter. I det följande beskrivs de åtgärder som enligt genomförd utvärdering behöver genomföras:

1) Det är av stor vikt att information till elever mottagna i särskolan och elevernas vårdnadshavare om rätten till studieomdöme samt betyg, är tydlig. Skolan ska enbart ge betyg om vårdnadshavaren begär det. Information om rätten till studieomdömen och betyg behöver tydliggöras och att betyg till särskolans elever kommer endast att utfärdas om vårdnadshavaren begärt det.

2) I Svedala kommun förekommer att vårdnadshavare önskar att deras barn ska få sin undervisning i en grundsärskola i stället för integrerat i en klass. Av kommunens information framgår inte tydligt att denna valmöjlighet finns. Kommunens information behöver förtydligas i detta hänseende.

Bedömning av måluppfyllelse

Samverkan mellan skola och hem fungerar väl, men behov finns av att tydliggöra viss information. Måluppfyllelsen kan därför inte sägas vara optimal.

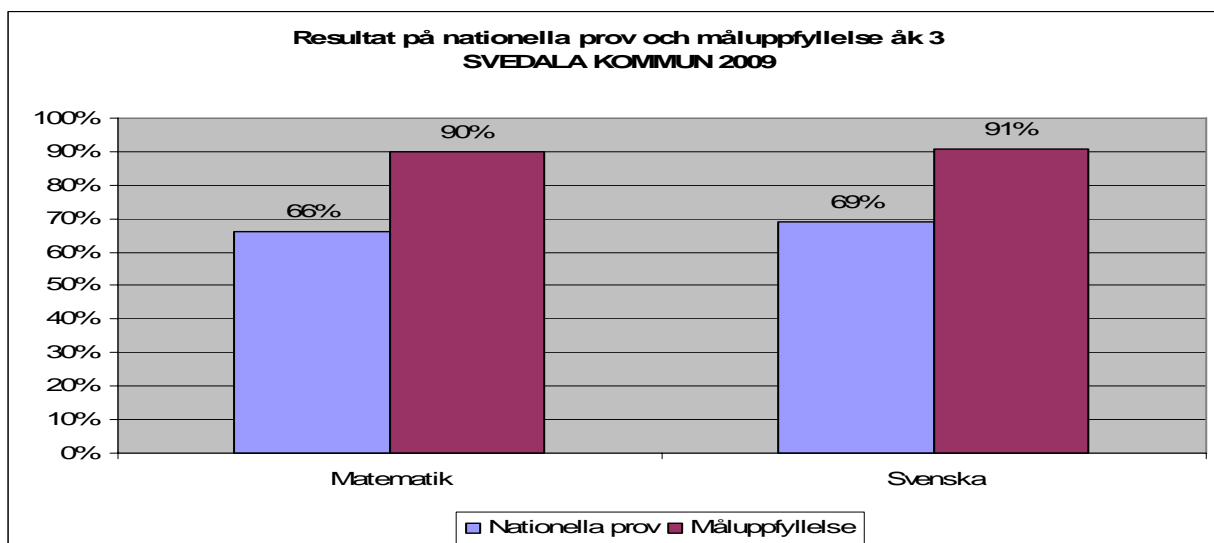
Sammanfattning av åtgärder för utveckling

I följande tabell framgår en sammanfattning av åtgärder för utveckling.

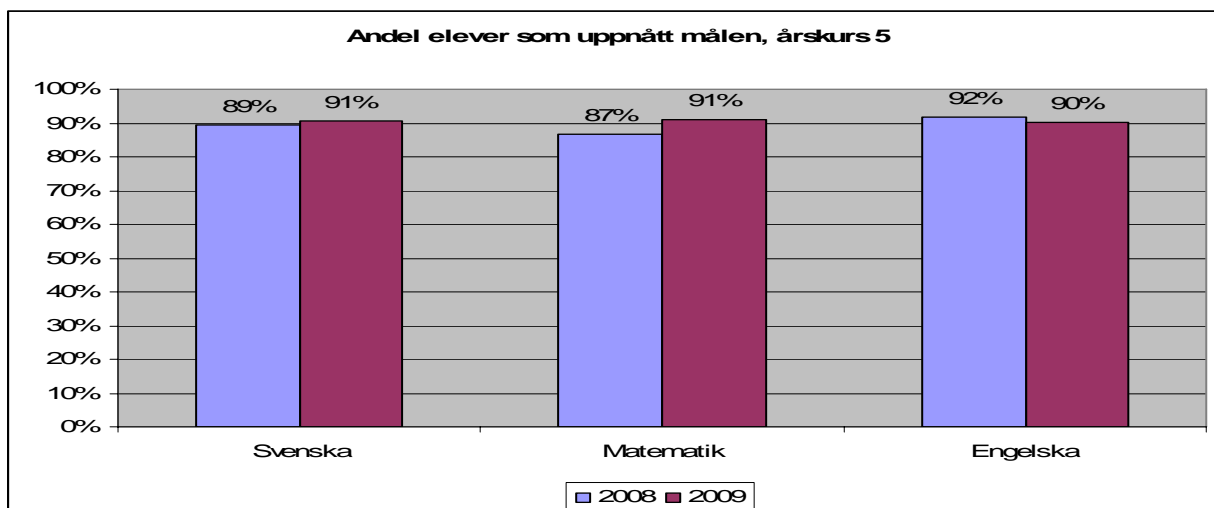
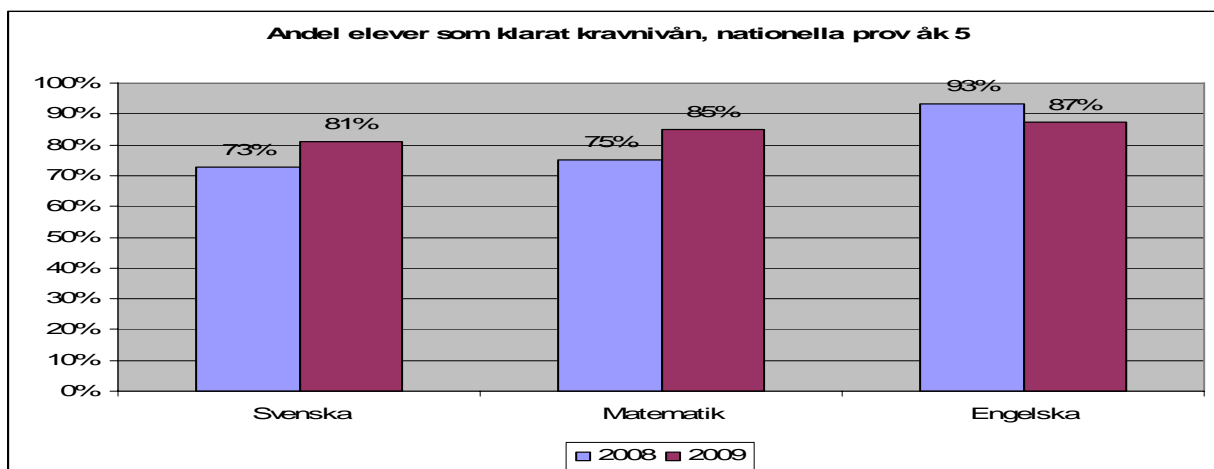
Åtgärder för utveckling	Ansvarig
Tydliggöra information om att betyg utfärdas endast om vårdnadshavare begär det	Rektor
Tydliggörande av att valmöjlighet finns att erhålla undervisning i grundsärskola istället för integrerad i klass	Resursenheten

Tabell 28. Åtgärder för utveckling.

Måluppfyllelse och resultat på nationella prov i åk 3

Måluppfyllelse och resultat på nationella prov i åk 5

Betygsresultat årskurs 9

I varje ämne finns mål att uppnå som beskriver vad varje elev minst ska kunna efter det nionde skolåret. De elever som uppnått minst godkänt i ett ämne, dvs G, VG eller MVG, har uppnått målen i ämnet. I följande diagram visas måluppfyllelsen i respektive ämne i årskurs 9 år 2000-2009.

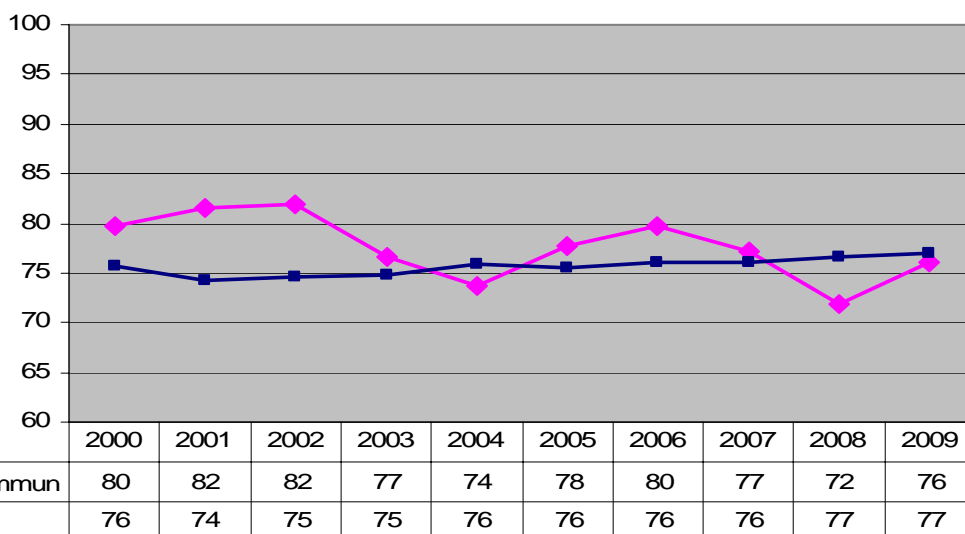
Riket

Ämne	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bild	96	95	96	96	96	96	96	96	96	96
Biologi	92	91	91	91	92	92	92	92	92	92
Engelska	95	94	94	94	94	94	94	94	94	94
Fysik	90	89	90	90	90	90	90	90	90	90
Geografi	93	93	93	93	93	93	93	93	93	92
Hemkunskap	95	95	95	95	96	95	95	96	96	96
Historia	93	92	92	92	93	93	93	93	93	93
Idrott och hälsa	93	92	93	93	93	93	93	93	93	93
Kemi	90	89	89	89	90	90	89	90	90	90
Matematik	93	93	94	94	94	93	93	93	92	93
Språkval	.	94	94	94	94	93	93	93	93	94
Musik	95	94	95	95	95	95	95	95	95	95
Religion	93	92	93	93	93	93	93	93	93	93
Samhällskunskap	93	92	93	93	93	93	93	93	93	92
Slöjd	97	96	96	96	97	97	97	97	97	97
Svenska	96	96	96	96	96	96	96	96	96	97
Teknik	94	93	93	93	94	94	94	94	94	94

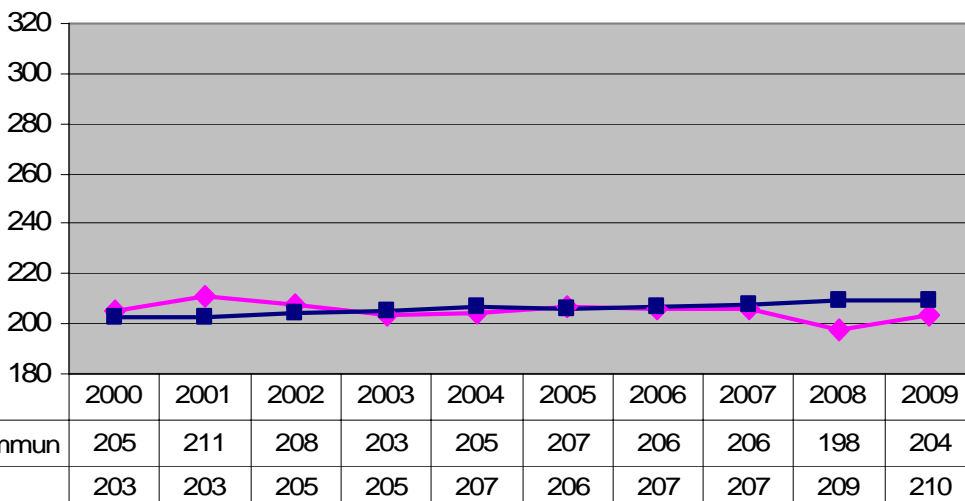
Svedala kommun

Ämne	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bild	96	95	96	92	92	91	92	95	91	94
Biologi	96	94	93	91	91	93	90	90	88	93
Engelska	97	96	95	95	96	94	97	96	94	94
Fysik	93	96	93	87	89	89	90	89	87	91
Geografi	97	97	96	90	91	93	97	93	93	95
Hemkunskap	97	97	97	93	95	94	94	97	94	96
Historia	96	97	96	89	91	94	95	93	93	95
Idrott och hälsa	93	97	96	93	96	96	96	95	95	92
Kemi	92	93	92	89	91	89	91	91	88	92
Matematik	97	98	95	95	96	96	97	95	94	95
Språkval	.	95	96	94	93	97	95	96	93	97
Musik	95	98	96	94	93	94	96	94	92	93
Religion	95	95	94	91	92	90	96	95	96	95
Samhällskunskap	94	96	94	91	91	89	97	94	94	93
Slöjd	99	97	96	93	89	94	93	94	94	92
Svenska	98	98	96	95	96	95	98	94	95	95
Teknik	98	95	96	93	95	94	97	95	93	96

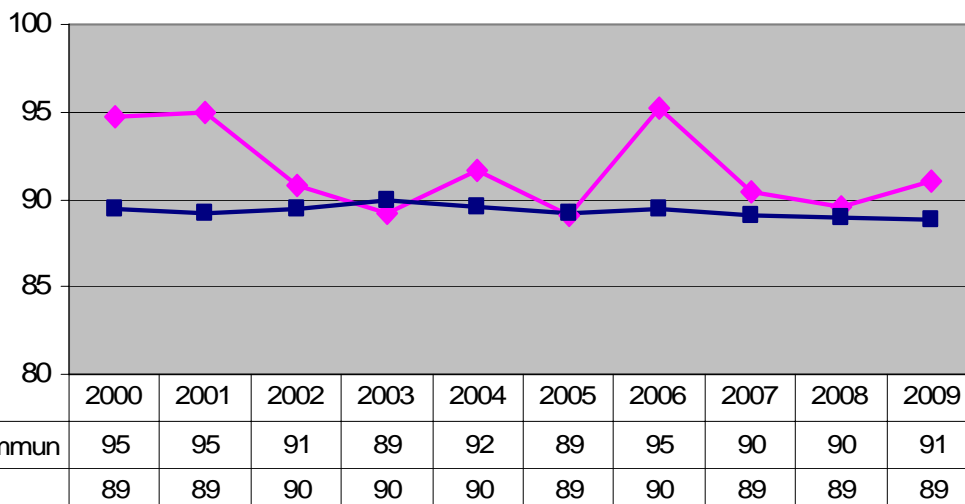
**Andel elever som nått målen i alla ämnen
SVEDALA KOMMUN**

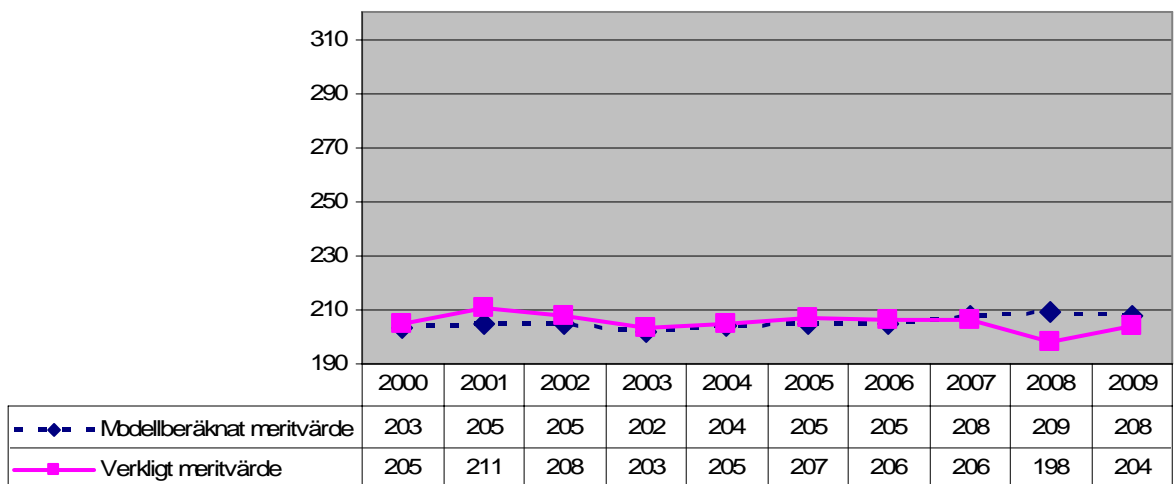
Genomsnittligt meritvärde - riket och Svedala kommun

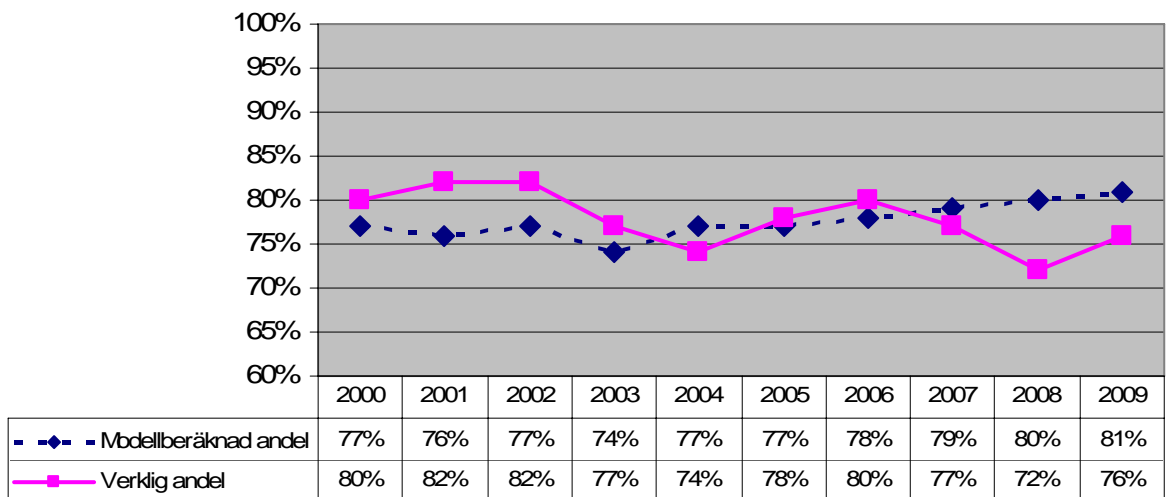
Andel behöriga till nationella program - riket och Svedala kommun

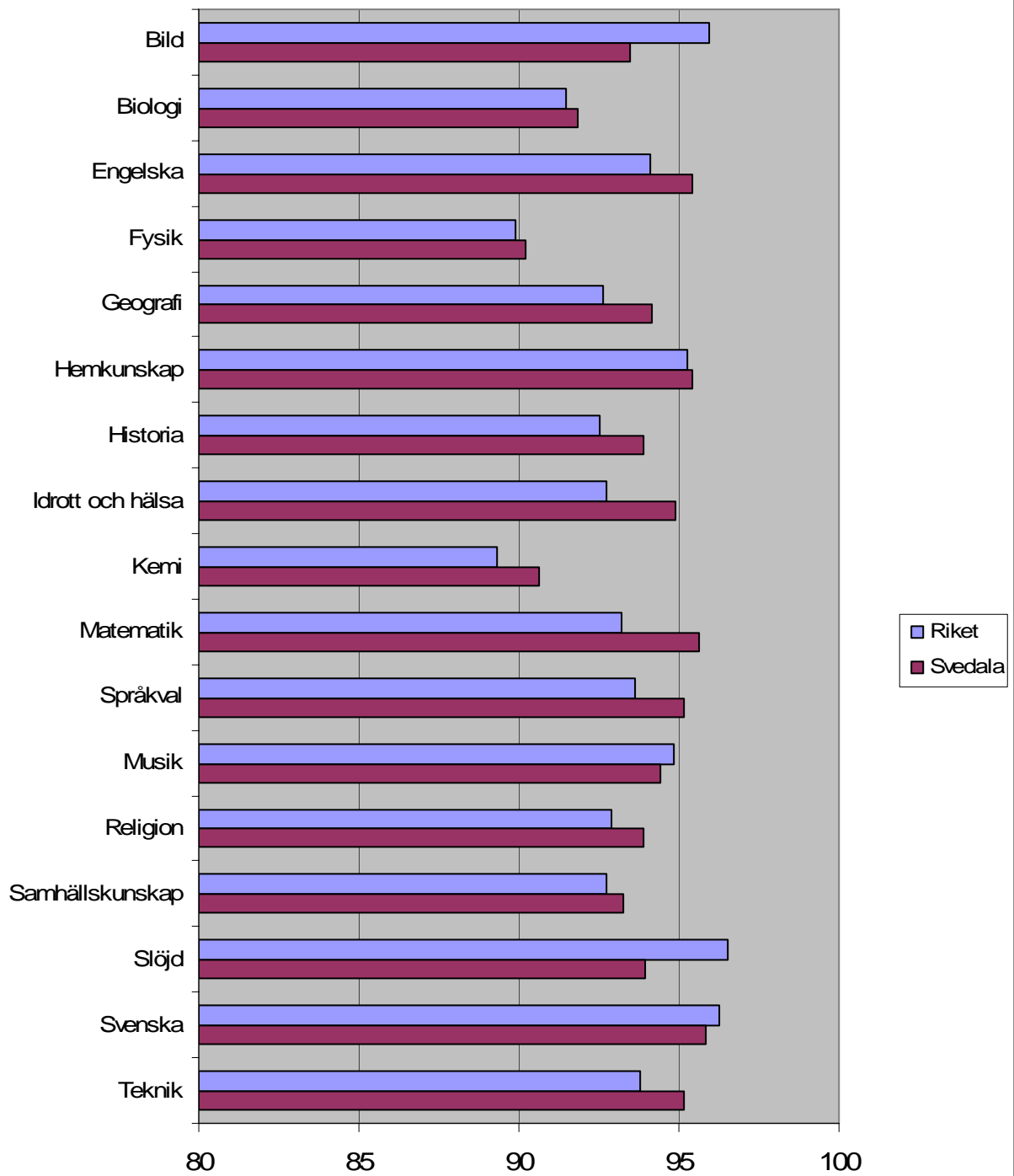
**Faktiskt och modellberäknat meritvärde,
SVEDALA KOMMUN**

**Faktisk och modellberäknad andel elever som uppnått målen,
SVEDALA KOMMUN**

Medelvärde de senaste 10 åren för andel elever som uppnått målen i respektive ämne

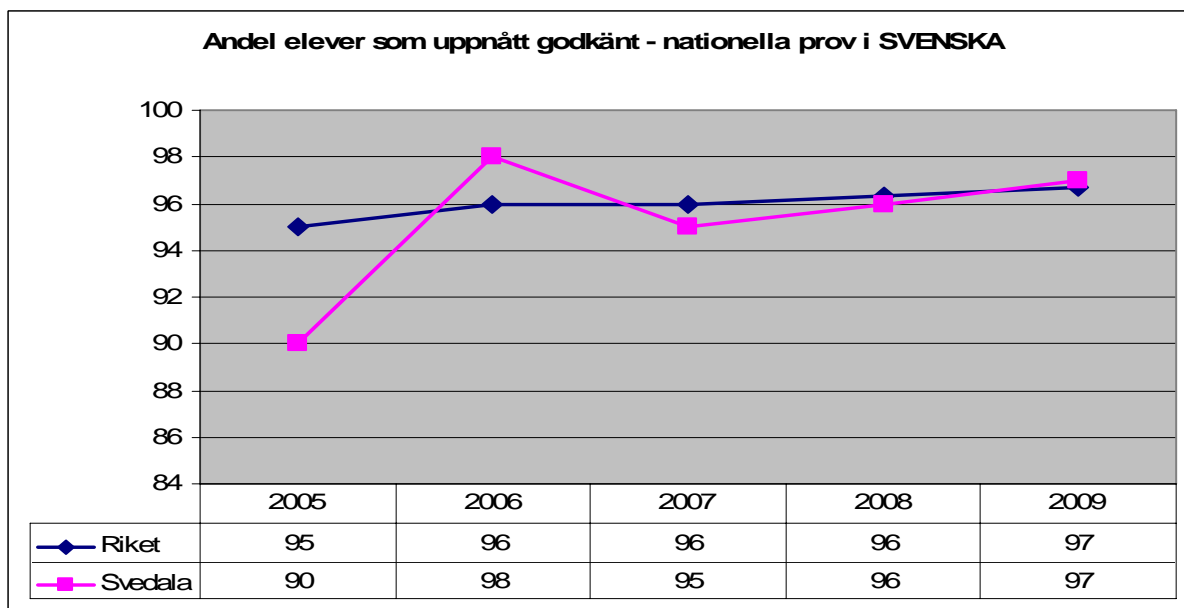
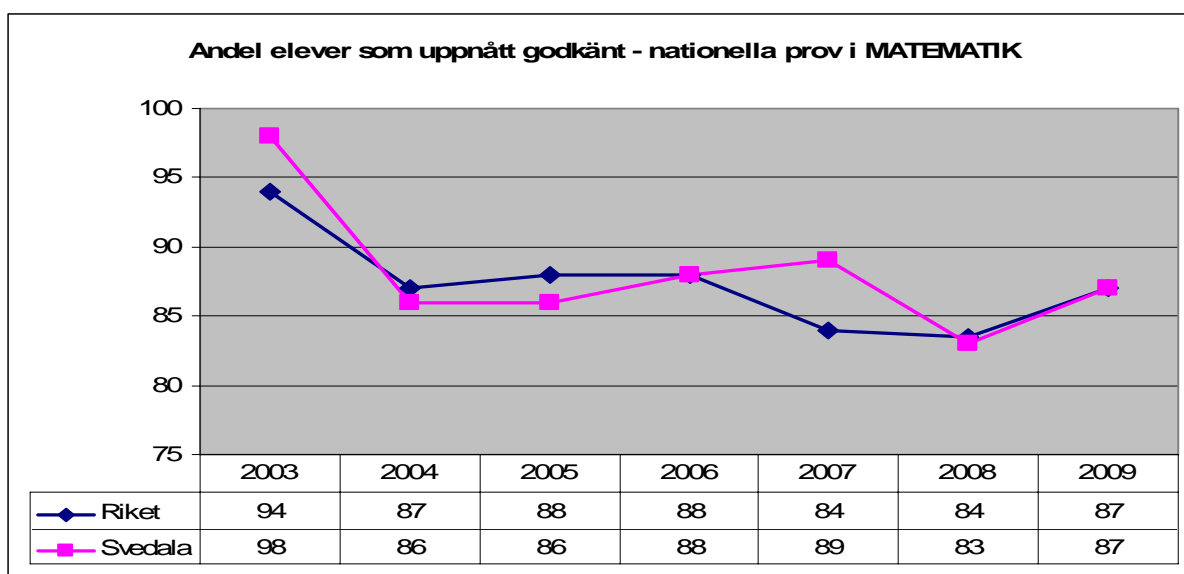

Resultat på nationella prov i årskurs 9

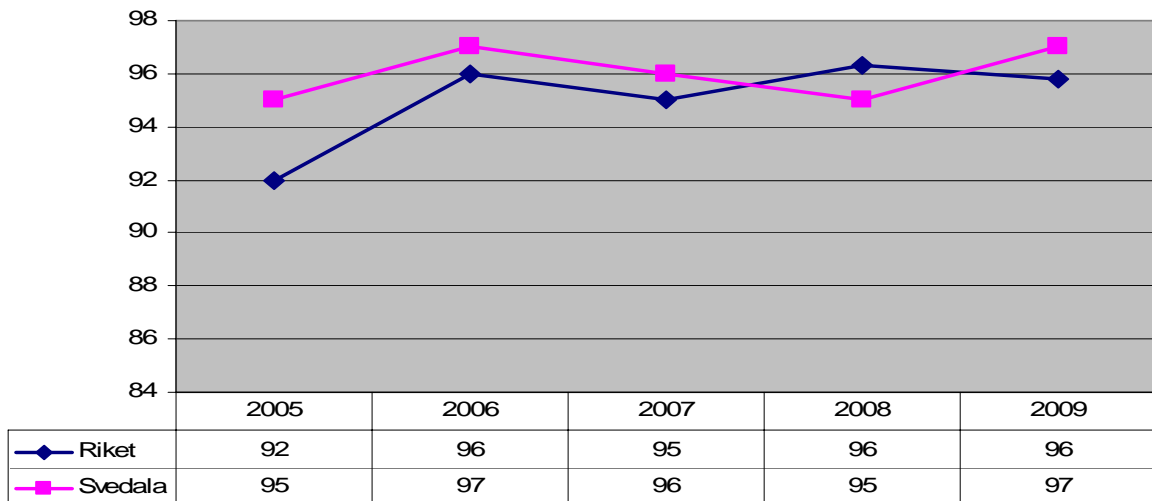
Resultaten på nationella prov i svenska och engelska i årskurs 9 redovisas endast för de tre senaste åren pga att SCB förändrat sin redovisning av dessa ämnen på ett sådant sätt att det inte går att göra jämförelser med tidigare år. Resultaten i matematik redovisas fr o m år 2003.

Resultaten på nationella prov redovisas i enlighet med SCB:s formel, dvs antal godkända elever i förhållande till antal elever som genomfört proven.

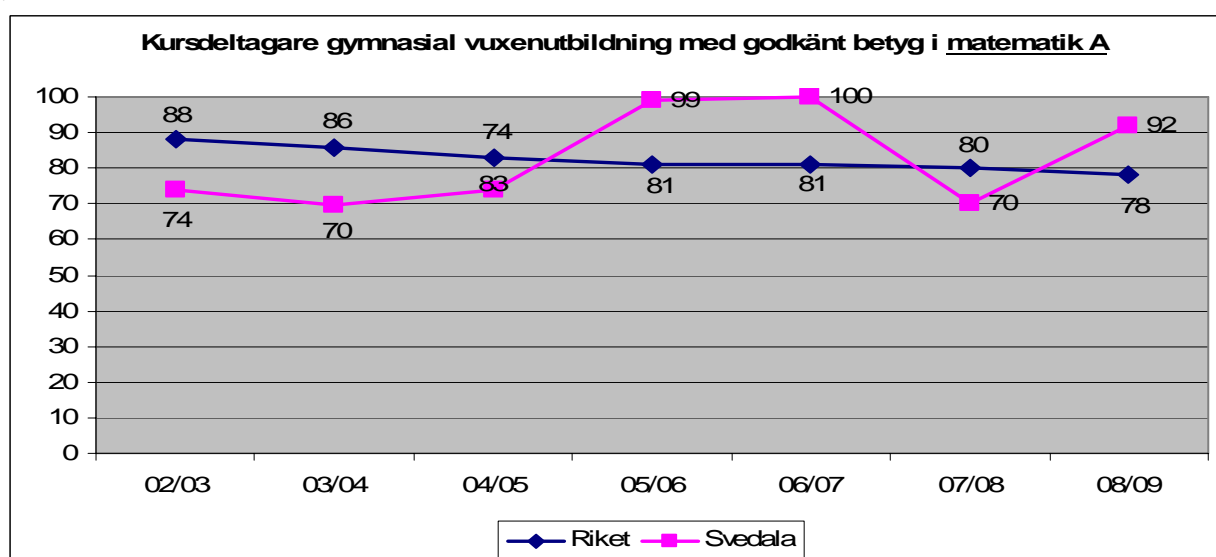
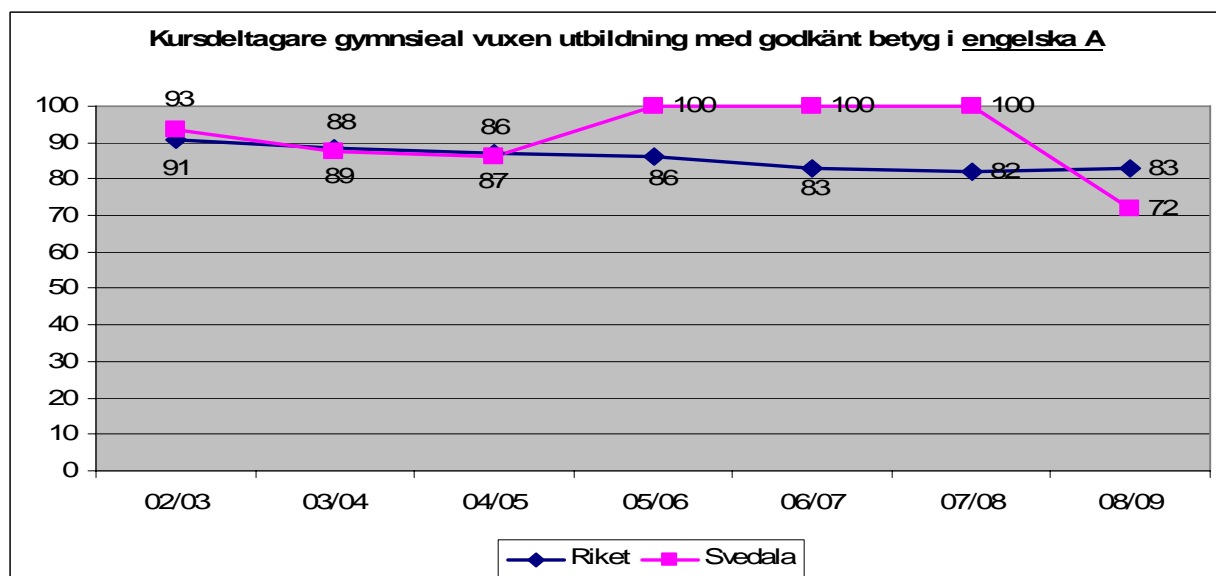
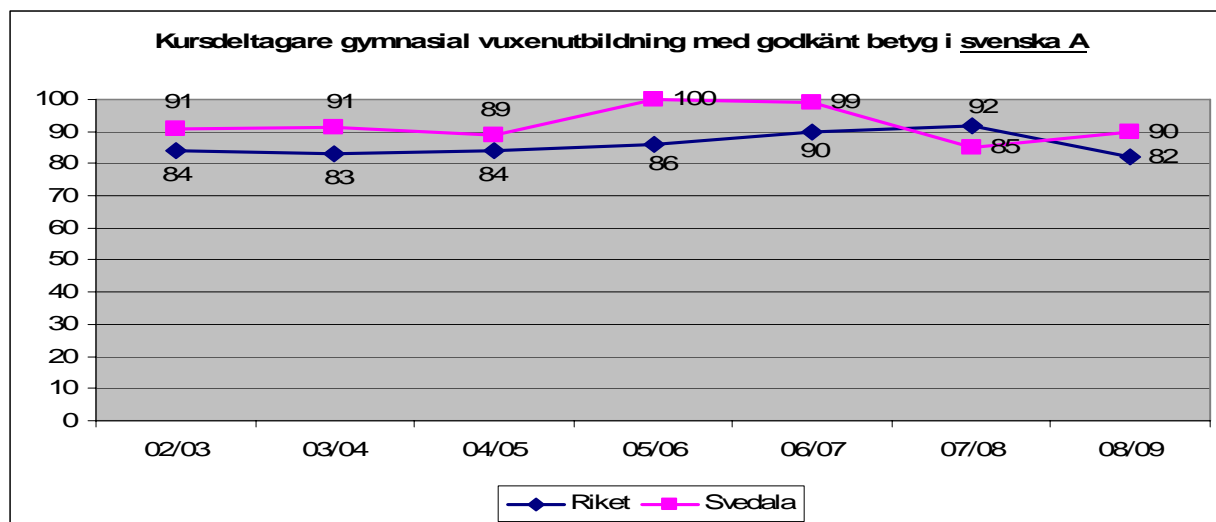
Ett viktigt syfte med de nationella proven är att stödja en likvärdig bedömning och rättvis betygssättning. I skolans styrdokument uttrycks klart att de nationella proven inte kan pröva alla mål och att det är läraren som har ansvaret för att betygssätta eleverna. Därvid ska hänsyn tas till alla elevens prestationer och de nationella proven ska inte tillmätas särskild vikt vid betygssättningen av den enskilda eleven. En enskild elevs slutbetyg kan alltså avvika såväl uppåt som nedåt i relation till provbetyg. 26

Andel elever som uppnått godkänt - nationella prov i ENGELSKA

Betygsresultat kommunal vuxenutbildning

SFI, svenska för invandrare

